

Nepriklausoma

Lietuva

This paper was mailed
Wednesday, October 13, 1993

• LITUANIE INDÉPENDENTE • INDEPENDENT LITHUANIA •

Nr. 21 (53-ji metai) • 1993 m. SPALIO-OCTOBER 13 d. DVISAVAITINIS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS • 7722 George St., LaSalle, P.Q. H8P 1C4 • Tel: 366-6220 • \$1.-

ĮVYKIŲ APŽVALGA

h.n.

NEPASISEKES FANATIKŲ SUKILIMAS MASKVOJE

Š.m.spalio mėn. 2-3 dienomis ir naktimis Rusijos sostinėje įvykęs sukilimas, kurio metu, kaip oficialiai skelbiama, žuvo 187 ir sužeista 437 žmonės, buvo kruviniausias po 1917 metų revoliucijos, pagimdžiusios nuožmiausią šių amžių diktatūrą.

Sukilimas nebuvo vien spontaniškas minios siautėjimas, kaip iš pradžių buvo manyta, bet ilgai ir rūpestingai suplanuotas buvusiųjų komunistų partijos vadų, trokštančių vėl atstatyti stalininę Sovietų Sąjungą, ir jų sėbrų žirinovskininkų, t.y. kraštutinių nacionalistų bei fašistų, taip pat ir monarchistų, caro gerbėjų, pasiryžusių prikelti rusiškąją imperiją. Jon būtų sugrįžtos ne tik Lietuva, Latvija ir Estija, bet ir seniau komunistų bei carų užgrobti kiti Europos kraštai.

Kad galėtų tai įvykdyti, reikėjo pirmiausia pašalinti Jelcin'o vyriausybę, bandančią sukurti demokratinę, modernesnę Rusiją. Paties Jelcin'o pakviestasai į viceprezidento kėdę buvęs Afganistano okupacijos kumštis generolas Aleksandr Ruckoj'us, tačiau, brandino kitą, slaptą planą. Su talčininku Ruslan Chasbulatov'u - Liaudies Deputatų Kongreso pirmininku - sutarė trukdyti visas politines ir ekonomines Jelcin'o vyriausybės reformas ir sabotuoti demokratizacijos procesą. Šiam jų planui pritarė didelė dauguma minėto Liaudies Kongreso narių, nes du trečdaliai jų visai nebuvo rinkti, bet paskirti iš Komunistų Partijos ir įvairių jų padalinių, Jelcin'o Rusijos respublikai dar tvarkantis pagal seną komunistinę konstituciją. Buvo labai aišku, kad Jelcin'ui nepavyks įvesti jokių reformų, kol visus nutarimus trukdys komunistų dominuojamas Kongresas. Todėl, kaip žinome, rugsėjo 21 d. Rusijos prezidentas tą veltėdžių parlamentą-kongresą paleido ir paskelbė, kad šių metų gruodžio mėn. bus laisvai ir demokratiškai renkamas kitas parlamentas, kuris parašys ir priims naują demokratiškos Rusijos konstituciją.

Ruckoj'us, Chasbula-

tov'as ir visa nerinkty į valdžią komunistų kirbyne nutarė veikti. Kaltindami Jelcin'ą neva demokratijos ir įstatymų nepaisymu, keli šimtai (iš 1200) deputatų atsisakė išsiskirstyti ir užsibarikadavo Parlamento pastate, populiariai rusų pavadiname Rusijos Baltaisiais Rūmais. (Kaip vėliau paaiškėjo, ten jau buvo sukrautos ginklų atsargos).

Spalio mėn. 2 d. po keliolikos Jelcin'o pastangų nepavykus susitarti su maištaujančiais deputatais, Maskvos gatvėse pasirodė keli tūkstančiai Ruckoj'aus ir Chasbulatov'o šalininkų, kurie ėmė žygiuoti Parlamento rūmų link. Dar buvo bandoma tartis, kai Jelcin'as paprašė stačiatikių patriarcho Aleksiejaus II jo tarpininkauti deryboms su Ruckoj'aus ir Chasbulatov'o šalininkais. Atrodo, pastarieji, neva tai tardamiesi, tokiu būdu bandė apgauti vyriausybę ir laimėti laiką.

Iš parlamento rūmų balkono A.Ruckoj'us visai atvirai ragino sukilti ir užimti Maskvos miesto savivaldybės pastatą bei televizijos stotį. Minia didėjo, ir nepakankamas skaičius policijos nesugebėjo jos sutramdyti.

Kaip vėliau paaiškėjo, vyriausybė nebuvo įspėta apie galimas riaušes ir pats Jelcin'as savaitgaliui buvo išvykęs į savo vasarnamį. Minia, pralaužusi policijos užtvartą, užmušusi kelis policininkus ir daugelį sužeidusi, labai lengvai susidorojo su policijos daliniais, saugojusiais savivaldybės rūmus, juos užėmė, primušė ir išvaikė valdininkus, draskė dokumentus ir vogė turtą. Po to, žymiai padidėjusi sukilėlių minia patraukė į televizijos stotį.

Amerikiečių CNN televizijos tinklas visus įvykius filmavo ir perdavinėjo pasauliui. Aiškiai matėsi, kad sukilimui vadovauja

Ruckoj'aus parinkti Afganistano okupacinės kariuomenės veteranai, nes minios avangardas buvo ginkluotas automatiniais ginklais, matėsi uniformuoti kariškių, nešinių raketiniais prieštankiniais užtaisais ir maištininkų grupės, tempiančios dėžes, prikrautas "molotovo kokteilių" (benzino butelių su knatais).

Maskvos televizijos pastato pirmąjį ir antrąjį aukštą maištininkams pavyko užimti, bet atskubėję (tik apie penkias minutes anksčiau) kariuomenės ir saugumo specialūs daliniai sukilėlius iš pastato išvijo. Šiame puolime žuvo ir buvo sužeista didelis skaičius puoliančiųjų, gynėjų ir visai nekalčių pašaliečių, kurių būriai - pranešėjančių amerikiečių CNN reporterių didžiam nustebimui - žiopsėjo į mirtinus susirėmimus, lyg būtų stebėję kokį nekalto vaidinimą.

Kiek vėliau atvykę kariuomenės tankų daliniai apsupo parlamentą ir per garsiakalbius ragino pasiduoti ir išeiti iš pastato.

Tuo metu rūmuose, šalia protestuojančių deputatų ir jų vadų, buvo susipietę ir ginkluotieji maištininkai, atvykę iš televizijos stoties puolimo, o vienas iš keturių, visą laiką veikusių Maskvos televizijos stoties siųstuvų, transliavo Boris Jelcin'o įkalbėtą atsisaukimą į maskviečius, kaltinančių Ruckoj'į ir Chasbulatov'ą valstybės išdavimu ir organizavimu komunistų bei fašistų suplanuotą ir vykdomą sukilimą, norint vėl įgyvendinti sovietinę imperiją ir vergiją.

Sukilėlių minioje visą laiką matėsi gausėjant komunistinių raudonų vėliavų su kūjo ir pjautuvo ženklų ir nemaža juodų geltonų-baltų - caro Rusijos imperinių vėliavų. Matėsi ir Stalino atvaizdų.

Sukilimas buvo galutinai sužlugdytas tik tai po to, kai sunkieji tankai ėmė savo galingomis patrankomis apšaudyti Parlamento rūmus. Rūmai užsidegė ir degė keletą valandų. (Jelcin'as pranešė, kad naujasai parlamentas susirinks ir posėdžiaus kitame pastate).

Po tankų apšaudymo pasirodė baltos pasidavimo marškos ir iš rūmų slinko ilgos eilės sukilėlių, vedančių ir nešančių nemažą sužeistųjų ir žuvusiųjų.

Pats buvęs generolas Ruckoj'us (Jelcin'as iš jo atėmė karinį laipsnį), prieš kelias valandas buvo išdėdžiai pareiškęs italų žurnalistams, kad miršias su paskutine kulka. Išbalęs ir drebėdamas, kartu su Chasbulatov'u buvo suimti ir nuvesti specialiu autobusu į pagarsėjusį, buvusį Maskvos KGB, kalėjimą. Eiliniai sukilėliai nebuvo suimti, tik sukilimo vadai ir kiršintojai.

Jelcin'as tuojau paskelbė nepaprastą stovį, kuris tęsėsi savaitę ir buvo pratęstas po to dar devynioms dienoms. Jo metu draudžiama naktimis rodytis gatvėse, rinktis ir demonstruoti. Visą stovio laiką patruliuoja Maskvos gatves policijos ir reguliarios kariuomenės daliniai. Prezidento Jelcin'o specialiu dekretu buvo pašalintas Rusijos Aukščiausiojo Teismo pirmininkas ir visi Konstitucinio Teismo teisėjai. Taip pat ir visos Rusijos miestų tarybų nariai, nes jie visi buvo išlikę dar iš sovietinių laikų. Taip pat buvo pašalinta prie Lenino mauzoliejaus stovėjusi garbės sargyba. Kalbama, kad ir paties Lenino mumija būsimanti palaidota kapinėse šalia jo sesers, nes toks buvęs jo testamente įrašytas pageidavimas.

Nors ir išmontuojami išlikę komunistinės diktatū-

ros palaikai, bet šis sukilimas įrodė, jog dar esama gausaus būrio fanatikų, tebetikinčių Lenino dogmomis ir Stalino kumščiu. Jie nenurims taip greit. Jie tikrai dar bandys paimiti valdžią į savo rankas. Ekonominė maišatis, nedatekliai, skurdžios pensijos ir menki atlyginimai, ilgos eilės prie krautuvų, išūlūs valdininkai, - visa tai vanduo ant sovietine santvarka pasinaudojusių ir jos pasiilgusių fanatikų. Jie pamiršo sovietinių saugumiečių kulka į pakaušį, raudonąsias koncentracijos stovyklas Rusijos pustynėse ir milijonų kaulus amžinajame išale. Jie tebetrokšta naganais palaikomoms tvarkos, degtinės, dešrų ir melagingos "garbės". Jų herojus yra Raudonosios armijos generolas draugas Ruckoj'us, kuris be gailesčio žudė okupuotojo Afganistano laisvės kovotojus, moteris ir vaikus. Tokių eilėse knibžda nuožmiausi karo nusikaltėliai, kurių neteisios jokie Niurnberg'o tribunolai ir nemini jokie New York'o dienraščiai, nuolat ir nuolat rašantys tikrai apie nacių karo nusikaltėlius.

Tokių sovietinės imperijos garbintojų dar tebesama ir - Lietuvoje. Dalis jų šiandien sėdi aukštose valdžios pozicijose ir vaidina demokratų. Jeigu draugui Ruckoj'ui būtų pavykę išmesti Jelcin'ą ir atsistoti jo kėdėje, Lietuvoje būtų atsiradę "demokratų", vėl skubiai pakeitusių kailį...

Labai jau aišku, kad dabartinės Amerikos valdžios užsienio politika kol kas nieko gero nežada: žodžių jai netrūksta, bet planingos ir efektingos pagalbos sovietinės sistemos nuengtiems kraštams ji kol kas labai menkai teteikia. Reikėtų tuč tuojau sudaryti planą, panašų į po II-jo Pasaulinio karo vykdytą Marshall'o planą,

ir užbėgti už akių galimiems naujiems sukilimams. Ir šis vos vos nepavyko: išgelbėjo paskutiniu momentu atskubėjusi kariuomenė. Kaip dabar paaiškėjo, Jelcin'as buvo išgąsęs kariuomenės daliniams pačioje sukilimo pradžioje atvykti Maskvon, bet dalinių vadai delsė (kariuomenė privalo būti neutrali), kai kurių stebėtojų manoma, sąmoningai, sekdami kuri pusė laimės, ir tik tai pamatę, kad vyriausybės persvara aiški, atvyko į Maskvą ir sukilimą sugniuždė. Tai labai neraminanti žinia: reiškia, kariuomenė pasitiki šimtu procentu - negalima. Išvadas kiekvienas gali lengvai pats pasidaryti.

B.N.

• Rusijos prez. Boris Jelcin'as spalio mėn. 11 d. atvyko į Japoniją, po jau du kartu atidėto jo vizito. Jis praleis dvi dienas ir bandys gauti iš turtingosios Japonijos finansinės paramos, prekybinių sutarčių, tačiau vengsis diskusijų dėl Kurilų salų grąžinimo.

IR KUBA PRADEDA ŪKIŲ REFORMĄ

Kubos vyriausybė pranešė, kad valstybinės žemės plotuose įsteigs kooperatyvus ir leis žemdirbiams dalintis pelnu.

F.Castro desperatiškai bando pakelti ekonominį gerbūvį, kuris labai smuko, kai Kubos partneriai, atsisakę komunizmo ir nebebiję Amerikos, Kubos nebe-remia.

Komunistinės Kubos Politbiuras pranešė, kad valstybiniai ūkiai bus paversti į kooperatyvus neribotam laikui. Visas derlius bus privalomas pardavinėti valstybei, o vyriausybė nurodys jiems ką pagrindiniai ir kiek reikės auginti ūkiuose. Žemdirbiai, pasidalinę pelną, turės daugiau teisių tvarkantis savo nuožūra, naudojantis bankų patarnavimais ir perkant medžiagas už paskolas. Taigi, "pažangiausias" globėjas, "didysis brolis" nebuvo nei toks pažangus, nei toks visko pertekęs... Ateitis parodys kokia nauda kubiečiams žemdirbiams iš taip atsargiai apribojamų kooperatyvų.

NUTEISTAS MAFIJOS "VIRŠININKŲ VIRŠININKAS"

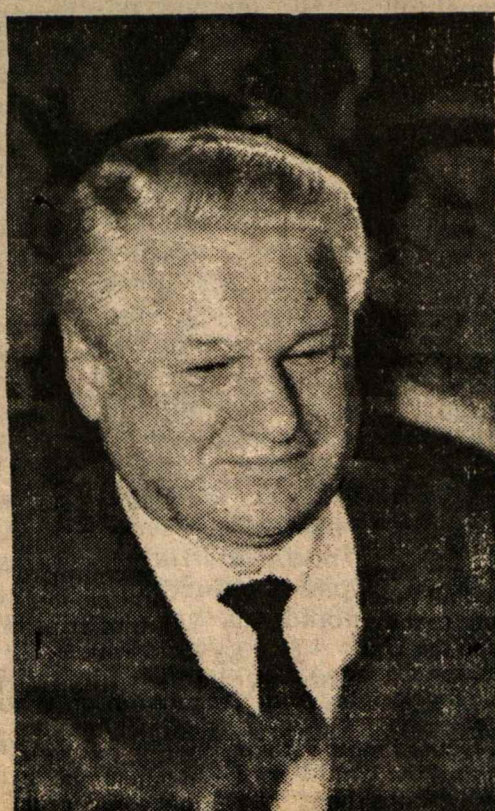
Sicilijos teismas paskyrė bausmę - kalėjimą iki gyvos galvos mafiozų viršininkui Salvatore Riina, kuris jau 25 metus slapstėsi nuo policijos ir tik š.m. sausio mėn. buvo sugautas Palermo mieste. Jis jau buvo "už akių" nuteistas net keliomis iki kol bus gyvas bausmėmis už žiaurius savo konkurentų nužudymus, bandydamas pats vienas valdyti Sicilijos Mafijos "cosa nostra".

(nukelta į 2 psl. ...)

Milicijos daliniai saugo parlamento rumus nuo demonstruojančių komunistų minios.

Prez. Boris Jelcin'as

Nepriklausoma Lietuva

Už Nepriklausomą Lietuvą! Už ištikimybę Kanadai!
Pour la Lituanie libre! Loyauté au Canada!
For free Lithuania! For loyalty to Canada!

LEIDĖJAS "NL" SPAUDOS BENDROVĖ
REDAGUOJA - REDAKCINĖ KOLEGIJA
TELEFONAS: (514) 366-6220

Second Class Mail. Reg. 1952 Nr. Return postage guaranteed. Postage paid at Montreal, CP. Published by the Independent Lithuania Publishing Co., 7722 George St. La Salle, P.Q. H8P 1C4.

Metinė prenumeratos kaina Kanadoje - \$25.-
Rėmėjo - \$30.-

P.S. Bendradarbių ar korespondentų spausdinamos mintys nebutinai turi atitikti redakcijos nuomonei. Rankraščiai gali būti trumpinami ir taisomi redakcijos nuožiūra, gražinami tik iš anksto susitarus. Už skelbimų turinį redakcija arba leidykla neatsako.

(... Atkelta iš 1 psl.)

NOBELIO PREMIJA MOKSLININKAMS

Dr. Phillip Sharp's ir dr. Richards Roberts buvo apdovanoti Nobelio premija. Pirmasis yra Massachusetts Technologijos Instituto direktorius, antrasis New England Biolaboratorijos Beverly, Mass. mokslininkas.

Jų darbo sritis- genūsai. Jie, atskirai dirbdami, patvirtino, kad genūsai gali būti sudėtiniai, ir tuo būdu panaikino vieną iš mokslinių dogmų apie genusus.

AIRIJA NORI LEGALIZUOTI SKYRYBAS IR LEIDIMO TUOKTIS KUNIGAMS

Iš Dublin'o pranešama, jog dauguma Airijos gyventojų nori balsuoti, kad būtų panaikintas nuostatas Airijos konstitucijoje, draudžiantis skyrybas. Taip pat dauguma pasisako, kad kunigams turėtų būti leista tuoktis, nežūrint to, kad kraštas yra tvirtai katalikiškas.

Lygiai taip pat tvirtai tačiau yra nusistatęs ir Popiežius, neseniai pasisakęs tarpe kitų dalykų, ir už kunigų celibatą bei prieš gimimų kontrolę.

NOBELIO LITERATŪROS PREMIJĄ GAVO TONI MORRISON

Švedijos Akademija paskyrė literatūrinę šių metų premiją. Ją laimėjo pirmą kartą afrikietė, JAV rašytoja, 62 m. amžiaus Toni Morrison už 6 novelių knygas ir daugelį esėjų, "pasizyminčių epiniu užmoju autentiškais dialogais, poetine paleta ir jumoru, perduodant vieną iš pagrindinių Amerikos realybų".

Autorė pareiškė, kad ji neapsakomai džiaugiasi asmeniškai ir taip pat, kad galų gale buvo įvertinta jos duosios rasės autorių kūryba. Ypatingai ji džiaugiasi, kad tokio įvykio sulaukė dar gyva jos motina.

Premija, šalia prestižo, apdovanoja autorę ir 1.1 milijonų dolerių.

Toni Morrison yra Princeton Universiteto profesorė, aštuntoji moteris rašytoja, laimėjusi Nobelio premiją. Septintoji laimėtoja, 1991 m., buvo Nadine Gordiner.

Kai kurie kritikai daro užuominas, jog, nežūrint Morrison išskirtinio rašytojiško talento, ji nėra sukūrusi ko nors inovatoriško ir premija esą paskirta atsižvelgiant į "kultūrinį klimata ir politinį teisingumą".

Pirmoji T.Morrison knyga, parašyta 1970 m.- "The Bluest Eye", po to- "Sula" (1973), "Song of Solomon" (1977), "Tar Baby" (1981), "Beloved" (1987) ir "Jazz" (1992).

2 psl.

LIETUVOS OPEROS IR OPERETĖS SOLISTĖ GRAŽINA MATULAITYTĖ - RANNIT

po ilgo ir audringo gyvenimo, palikusi visiems šviesius atsiminimus, mirė globojama Putnamo Seselių Matulaičio Namuose.

Apdovanojama muzikumu, vaidybiniais gabumais ir būdama aukšto meninio išsilavinimo, tapo pati populiariausia, ypač operetinio žanro, soliste.

Palaidota Putnamo Dangaus Vartų Kapinėse.

MIRĖ JUOZAS LAUČKA

Žymus visuomenės veikėjas, žurnalistas, redaktorius ("Darbininko", "Amerikos", "Studentų Žodžio"), veiklus ateitininkų veikloje nuo 1929 m., 1979-1983 m.- Ateitininkų Federacijos vadas. Nemaža laiko ir energijos buvo paskyręs ir kitoms, nekonfesinėms organizacijoms: BALF'ui, Amerikos Lietuvių Tarybai (ALT), Amerikos Raudonajam Kryžiui, Lietuvai Gelbėti Komitetui. Taip pat priėmęs pakvietimą dirbti "Amerikos Balso" lietuviškajame skyriuje 1951 m., dirbo New York'e, Washington'e. Į pensiją pasitraukė 1973 m.

Įvairiomis temomis, reagavdamas į dienos aktualijas, rašė bent į dešimtį lietuviškųjų laikraščių ir dienraščių.

Už nuopelnus katalikiškai visuomenei ir spaudai, už stropią veiklą visuomeniniame gyvenime gavo iš popiežiaus Jono Pauliaus II Sv.Silvestro ordino riterio laipsnį. Prieš kelerius metus Lietuvos Vyčiai Amerikoje jam buvo įteikę garbės nario žymenį.

KREPŠININKAS ŠARŪNAS MARČIULIONIS SUSIŽEIDĖ

Žaisdamas treniruočių pobūdžio rungtynes, "Golden State Warriors" gynėjas Šarūnas Marčiulionis nutraukė dešinio kelio raiščius ir, atrodo, negalės žaisti visą ateinančią Nacionalinės krepšinio asociacijos (NBA) sezoną.

Iš pradžių manyta, kad krepšininkas tik lengvai patempė keli. Tačiau kitą dieną trys "Warriors" komandos ortopedai - gydytojai nustatė žymiai rimtesnį sužeidimą. Operaciją bus galima atlikti maždaug po dviejų savaitių, vos tik atslūgus sutinimui. "Warrior" klubo pirm. AP korespondentui pasakė, jog šiuo metu Marčiulionio "koja sutvirtinta įtvaru, jis gali truputį judėti, tačiau jis yra gilioje depresijoje ir jaučiasi siaubingai".

Šarūnas buvo pailsėjęs ir puikiai pasiruošęs sezonui, todėl tokia atsitiktinė trauma ypač gniuždanti. Nors šis momentas yra labai sunkus jo gyvenime, bet mes žinome, kad niekam kitam nepakatu valios daryti viską, kas tik įmanoma, siekiant kuo greičiau

Šarūnas Marčiulionis su aukso medaliu, laimėtu Seoule olimpijadoje, 1988 m.

čiau sugrįžti į aikštę" - eituoja AP "Warriors" vyriausiojo trenerio Don Nelson'o žodžius.

1991-92 metų NBA sezone Marčiulionis per vienerias rungtynes vidutiniškai pelnydavo 18,9 taško.

Iš viso 1992-93 metais Š. Marčiulionis sužaidė 30 rungtynių, kiekvienose jų vidutiniškai atlikdamas 3,5 rezultatyvius perdavimus, atkovodamas 3,2 nuo lenotos atsokiusius kamuolius bei įmesdamas po 17,2 taško.

Ne tik tai sporto srityje reiškiasi Šarūnas: jo dosnią pagalbos ranką jaučia Lietuvos vaikai, o ir Amerikoje, sporto kolegos jį gerbia ir mėgsta.

Lietuvoje

B.N.

LIETUVOS VYRIAUSYBĖS POSĖDYJE:

● Š.m. rugsėjo 29 d. Vyriausybės posėdyje svarstyta 21 klausimas. Pirmiausia, be didesnių diskusijų buvo patvirtintas planas, kaip įgyvendinti Žemės ūkio veiklos programą. Taip pat priimtas nutarimas "Dėl negražintinos ir nepriimtinos žemės, esančios miestams ir gyvenvietėms plėsti bei rekonstruoti numatytose teritorijose nustatymo tvarkos". Pastarajame nutarime konstatuota, kad "pirmąsios statybos teritorijose žemė, likusi iki 1993 m. gruodžio 31 dienos neisplanuota (neparengti ir nepatvirtinti detalūs planai), grąžinama buvusiems savininkams Vyriausybės nustatyta tvarka.

Daugiau diskusijų sukėlė alkoholio kontrolės įstatymo projektas. Kaip "Lietuvos ryto" žurnalistas pasakė Vyriausybės posėdyje ši dienotvarkės klausimą pristatė Policijos akademijos docentė T. Birmontienė, formuluojant įstatymo projekto teiginius, specialiai sudarytoje ruošimo grupėje nuomonės gerokai skyrėsi. Labai aktyviai savo nuostatas gynė blaivybės draugijų atstovai. Vyriausybės posėdyje taip pat pasigirdo balsų, abejojančių, ar verta kurti ir net Seime tvirtinti valstybinę alkoholio kontrolės komisiją. Posėdžio dalyviai abejojo ir dėl įstatymo projekto teiginio, kad "teisę gaminti Lietuvos Respublikoje alkoholio produktus turi tik valstybinės įmonės".

Įstatymo projekte (beje projektas užima 14 puslapių, o komentarami ir pasiūlymais pataisyti kai kuriuos straipsnius - net 38) numatyta koks stiprumo gėrimus įstatymų leidėjai leis gerti Lietuvos piliečiams.

Viename jų straipsnyje teigiama, jog "alkoholinių gėrimų, kuriuose etilo alko-

holio koncentracija yra didesnė kaip 45%, ivezimas į Lietuvos Respubliką piliečiams ir įmonėms yra draudžiamas". Vyriausybei priminta, kad populiarius ir gana sėkmingai eksportuojamas "Žalgiris" yra net 75° stiprumo.

Gindamas įstatymo projektą, Seimo narys L. Alešionka pasirėmė tūkstančiais rinkėjų, pritariančių alkoholio gamybos, valstybės monopolijai.

Šiame Vyriausybės posėdyje alkoholio kontrolės įstatymo projektas dar nebaigtas svarstyti.

Sukėlė diskusijų ir įstatymo "Dėl lengvatų valstybiniame transporte" projektas, kurį pristatė susisiekimo ministras J. Biržiškis.

● Nemokamai galės važinėti pensininkai, sulaukę 70-ties metų, moksleiviai vietinio susisiekimo autobusais ir traukiniais bus pavėžėjami ne 20, bet 30 kilometrų.

Šie įstatymo projekto teiginiai didesnių abejonių posėdžio dalyviams nesukėlė. Ginčytasi tik dėl tikrosios tarnybos karių teisės gauti važiavimo išlaidų kompensaciją. Minsiro A. Butkevičiaus nuomone, ši lengvata turėtų būti taikoma ir karininkams. Susisiekimo ministras J. Biržiškis nepritarė tokiai nuomonei, manydamas, kad karininkai, gaudami algas kaip ir bet kurie kiti piliečiai, turėtų patys apsimokėti transporto išlaidas.

BUS TEISIAMI OMONININKAI

Lietuvos Generalinė Prokuratūra baigė trijų OMON dalinio Lietuvoje vadų B. Makutinovičiaus, V.Razvadovo ir A.Sklario bylą. Jie kaltinami priešvalstybinių organizacijų kūrimu, veikimu jose, sukurstymu 1991 m.sausio 11-tąją 32 pareigūnus ginklu užgrobti Lietuvos Policijos Akademijos pastatą, įstaigas, transporto priemones ir kt.

Jie užpildinėjo ir degino muitines, įskaitant MEDININKŲ, kur įvykdė žudynes.

A.Sklaras sulaikytas ir paleistas už užstatą (stebimės, KODĖL? Red.), kiti du apkaltintieji gyvena Rusijoje. Jų visų byla perduota Lietuvos Aukščiausiajam Teismui.

Į ŠOKIŲ IR DAINŲ ŠVENTĖ SKRISKIME LIETUVOS ORO LINIJA

Šiomis dienomis per lietuviškas radijo programas buvo perduotas pokalbis su Lietuvos Oro Linijos prezidentu STASIU DAILYDKA ir Lietuvos Transporto ministeriu JONU BIRŽIŠKIU. Kelios ištraukos iš to pokalbio!

Biržiškis: Mūsų šios ke-

lionės į Ameriką tikslas yra surasti būdus kaip oro keliu sujungti Lietuvą su JAV per Lietuvos Oro Liniją (LAL). Tikiuosi susitikti su JAV lietuviais, bankais, korporacijomis. Tų susitikimų tikslas yra surasti būdus ir priemones, kaip iškelti LAL iki Vakarų standartų lygio ir sekančiais metais pradėti skrydžius tarp JAV ir Lietuvos.

Dailydka: Mūsų noras yra sujungti JAV-ų žemyną su Vilniumi. Sekančių metų sezonui mes esame pasiryžę pradėti transatlantinius skrydžius.

Į klausimą "Ar realu tikėtis, kad mūsų tautinių šokių grupės ir chorai sekančiais metais į dainų ir šokių šventę galės skristi iš Čikagos ir New Yorko Lietuvos Oro Linija?", S.Dailydka atsakė: "Aš galiu pasakyti, kad tikrai taip. Mes turime visas realias galimybes, ir tam atvykome į JAV, kad tos galimybės taptų realybe. Mes turime galimybę žymiai pigiau vykdyti keliones - mažiau mokame už kūrą, už darbo jėgą, energetinius resursus. Galiu užtikrinti, kad iki sekančio sezono pradžios galėsime sėkmingai konkuruoti su bet kuria oro linija ne tik kainos, bet ir saugumo atveju, kokybe ir kitais atžvilgiais. Čikagos - New Yorko - Vilniaus tiltas taps tikra realybe. Kurie vyks su mumis į dainų ir šokių šventę, turės geriausias ir pigiausias sąlygas įvykdyti savo svajonę.

Į klausimą kokio tipo lėktuvai bus naudojami šiems skrydžiams, p. Dailydka atsakė, kad jie jau turi vieną Boeingą, ir artimiausiu laiku žada išigyti keltą lėktuvų, ar išnuomot.

Lietuvos transporto vadovai pramato, kad tautinių šokių ir dainų šventės skrydžiai iš JAV kainuos \$700-\$800 ir abu galus. Didelio pelno LAL iš šių skrydžių nepramato, vienok yra pasiryžę dalį jo skirti Sibiro lietuvių transportui į tą šventę, taip kad ji būtų tikrai visuotina lietuvių tautos šventė.

JAV chorai ir tautinių šokių grupės, kurie norėtų šiais skrydžiais pasinaudoti prašomi apie tai pranešti kelionių agentūrai "VYTIS" New Yorke, 2129 Knapp St. Brooklyn NY 11229. Tel: 1-800-952-0119. Bilius šioms skrydžiams bus galima išgyti lietuviškoje kelionių agentūrose.

LAL Inf. PAMINĖTA ŽYDŲ GENOCIDO DIENA

Rugsėjo mėn. 23 d., prieš dvejus metus Lietuvos Aukščiausios Tarybos paskelbta Žydų Genocido Lietuvoje atminimo diena, minint 1943 m. tą dieną įvykusi Vilniaus geto likvidavimą. Jame uždaryti žmonės buvo nužudyti Paneriuose.

Šio įvykio 50-metį minint, rugsėjo 23 d. Seime buvo pirmą kartą suteikti Lietuvos valstybės apdovanojimai geto kovotojų bei žydų gelbėtojų lietuvių grupei. Operos ir Baletų Teatre vakare buvo surengtas specialus gedulo vakaras.

Paneriuose, prie paminklo genocido aukoms atminti, pagerbtas 70.000 čia nužudytųjų žydų atminimas.

● LIETUVOS-BALTARUSIJOS siena yra 725 km.ilgio.

● Telšių rajono žemdirbiai streikavo penkias dienas. Bendrovė "Žemaitijos pienas" pagaliau sutiko jiems mokėti po 30 centų už kilogramą antros rūšies pieno ir atsiskaityti kiekvieno mėnesio viduryje. Skolas išlyginti pasižadėta iki rugsėjo 9 d. Bet tesėti pažadus, pasirodo, ne taip paprasta.

● Lietuvos Ūkininkų Sąjungos streikų komitetas reikalauja tikslų produkcijos supirkimo kainų.

Jų išplatintame pareiškime sakoma, jog žemdirbiai verčiami dirbti rinkos sąlygomis, nors rinkai praktiškai dar neišitvirtino Lietuvoje. Valstybė neremia žemdirbių, ji tiesiogiai ir atvirai talkina monopolinėms žemės ūkio produkcijos perdavimo ir prekybos organizacijoms, sakoma pareiškime. Taip pat reikalaujama patvirtinti aukštesnes produkcijos supirkimo kainas ir besąlygiškai laikytis.

● Dolerių kursas Lietuvoje: Bankai superka JAV dolerius už 4,25 litus, o Kanados dolerius-už 3 litus.

● Kauno paveikslų galerijoje savo kūrybą eksponavo į Lietuvą grįžęs išeivijos dailininkas Adolfas Valeška ypač sudomins parodos lankytojus vitražais.

MEDALIAI UŽ JURGINUS

Vytauto Didžiojo Universiteto Botanikos Sode buvo išauginta, tarpe kitos augmenijos, ypatingo gražumo jurginali, kuriuos pavyko apsaugoti nuo stiprių lietaus smūgių.

Žiedai buvo nuvežti ir į visus metus veikiančią gėlių parodą Stuttgart'e, Vokietijoje. Botanikos Sodo darbuotojai iš šios parodos sugrįžo labai patenkinti, nes už jų išaugintas gėles laimėjo sidabro ir bronzos medalius.

KA PALIKO SOVIETŲ ARMIIJA PRIE PLATELIŲ EŽERO ?

Laikraštyje "Žaliasis Pasaulis", nr.18, Kęstutis Gadeikis rašo apie Sovietų kariuomenės paliktą buvusią raketų bazę požemiuose, netoli Platielių ežero. Vietovę rasti nesunku, nes į ją veda skylėtų gelžbetonio plokščių kelias. Jos skylėtos, kad galėtų prasi-veržti žolė ir nesimatyti. Taip pat yra vartai su užrašu: "Lankytis draudžiama".

Virš žemės dar matosi keturi juodi kupolai raketoms, šuliniai ir įėjimas.

Šiame požeminiame mieste lyje, rašo autorius, likę tik tai, ko nebeįmanoma išsivežti. Nėra ne tik elektros, bet ir kabelių, nei geležinių plokščių požeminiuose koridoriuose. Vaikščioti reikia 15 cm. pločio geležine juosta, vedančia pro rudą vandenį.

Pirmame nuo viršaus aukšte- tuščios patalpos, nesibaigiantis koridorius ir trys laiptinės žemyn. Viena jų veda į kuro patalpą, kitos dvi - į koridorius. Jo atsišakojimais galima patekti į keturias raketų šachtas - vietas, kur buvo laikomos raketos. Šachta yra 8m.x15 m.gilumo skylė, dalis jų apsemta. Patalpos viršus - kupolas ant ratų, kuris gali "nuslinkti"- nuvažiuoti." Yra keltuvas, kuriuo kadaise galima buvo nusileisti į patį šachtos dugną.

Išeiti galima pro atsarginį išėjimą- daug trumpesnis kelias, tačiau reikia atstumi šiuokšlėmis užvers-turis.

Autorius Kęstutis Gadeikis rūpinasi, kad tas požemių pragaro rudas vanduo gali prasiskverbti giliau į požeminis sluoksnius ir, ko gero, užteršti visą Žemaitijos nacionalinį parką.

Visos buv.Sovietų Armijos paliktos bazės, visuose jų "svečiavimosi" šalyse buvo taip nemokšškai ir neatsakingai įrengtos, ir lygiai taip pat išdraskytos ir apleistos, prisigriebus naudingosios žemės, "U nas - kultūra",- juk sakydavo...

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

/pabaiga/

Šventasis Tėvas iš pradžių laimimo ir apdovanojo invalidus, paskui pakilo prie altoriaus ir tuomet prasidėjo Mišios, visiems giedant "Pulkim ant kelių".

I Popiežių kreipėsi kardinolas V. Sladkevičius: "Čia, prie didžiųjų mūsų upių - Nemuno ir Neries - santakos, šiandien vienijasi dvasioje visa Lietuva ir sveikina Jus, kaip garbingiausią ir brangiausią mūsų svečią..." Po to sekė sv. Tėvo pamokslas, kuriame skambėjo žemės veido atnaujinimo motyvas.

Santakoje, pasibaigus pamaldoms, žmonės dar ilgai nesiskirstė.

13 val. Popiežius susitinka su Lietuvos vyskupa kardinolo rezidencijoje.

16 val. šv. Tėvas trumpai meldžiasi Kauno Arkikatedros Bazilikoje.

16:35 val. Popiežius nuvyko į S.Dariaus ir S. Girėno stadioną susitikti su Lietuvos jaunimu. Čia jo laukė kelios dešimtys tūkstančių jaunimo. Su giesmėmis, dainomis ir šokiais jie pasitiko šventąjį Tėvą. Ši susitikimą pradėjo Kauno arkivyskupo augziliaras vysk. Sigitas Tamkevičius, pasirodęs esąs jauniausias Lietuvos vyskupas, todėl visų jaunuolių vardu sveikino Popiežių.

Po to ant pakyls užlipo vaikinai ir mergina, sveikindami Popiežių ir priklaupe bučiuodami jo žiedą. O šv. Tėvas juos laimino ir bučiavo į kaktą.

Kreipdamasis į jaunimą, Popiežius sakė, kad labai troško šio susitikimo ir kvietė jaunimą būti pirmisiais naujosios evangelizacijos šaukliais.

Po savo kalbos jis pakvietė visus maldai. Po to buvo giedama "Jėzus", atnešamos jaunimo dovanos šventajam Tėvui.

Baigdamas šį susitikimą, Popiežius palaimino visus susirinkusius. Nulipęs nuo pakyls, ėjo prie jaunųjų, invalidų, ligonių, spausdamas jaunimui rankas, glausdamas prie širdies ir laimindamas.

Popiežiaus viešnagė Kaune baigėsi, jaunimui šaukiant: "Jonai Pauliau, mes mylime tave! Po šio susitikimo jis grįžo į Vilnių.

Šiauliai, Šiluva, rugsėjo 7 d. antradienis

Ketvirtąją vizito dieną Popiežius aplankė Šiaulius. Jį pasitiko vyskupai, dvasiškiai ir Šiaulių rajono vadovai. Po to Popiežius sėdo į papamobilį ir važiuojo į pagarsėjusį Kryžių Kalną atnešauti šv. Mišias. Jose dalyvavo 26 chorai, o prie Kryžiaus Kalno suvažiavo dešimtys tūkstančių maldininkų, nekantriai laukiančių šv. Tėvo, kuris juos apvažiavo, sveikino ir laimino.

Prieš prasidedant Mišioms, Popiežius užlipo į Kryžių Kalną ir pasimeldė prie šv. Marijos statulos. Nulipęs nuo kalno priėjo prie altoriaus. Prasidėjo daugiau kaip dvi valandas trukusios pamaldos. Čia jam patarnavo 100 kunigų ir 10 vyskupų.

Šv. Tėvas savo kalboje padėkojo lietuviams už Kryžių Kalną, sakydamas: "Tai yra liudijimas Kristaus kančios ir prisikėlimo, tai yra gražus liudijimas jūsų tautos tikėjimo prieš Dievą ir žmones, liudijimas visam pasauliui."

Popiežiui paliekant Kryžių Kalną, suprantamas maldininkų noras pabučiuoti jo žiedą, nors ranka palytėti, pamatyti iš arčiau jo veidą, nuo kurio dvelkia gerumas, paprastumas ir ramumas. Ir čia Popiežius neskuba, norėdamas daugiau pabendrauti su žmonėmis.

Iš Kryžiaus Kalno malūnsparniu šv. Tėvas atskrido į Šiaulius, kur automobilių virtinė vyksta į Jėzuitų Centrą, per Vilniaus gatvę, užtvindytą šiauliečių. Po to - pietūs su vyskupais ir trumpas poilsis šalia šv. Ignaco bažnyčios esančiose patalpose.

Iš čia Popiežius nuvyko į Šiluvą, kuri yra išgarsėjusi kaip šv. Mergelės Marijos apsimiršimų vieta.

Šventajam Tėvui atsisėdus į sostą, kardinolas V. Sladkevičius kreipėsi į jį sveikinimo kalba. Kardinolas džiaugėsi Popiežiaus apsilankymu Šiluvos šventovėje, kuri galbūt labiausiai vienija lietuvių tautą, nuo seno garsėjančią ypatingu prisirišimu prie Marijos.

Jam baigus pamokslą, Popiežius jį apkabino ir pabučiavo į skruostą. Prasidėjo šv. Žodžio liturgija tema "Krikščioniška šeima". Šventasis Tėvas lietuviškai skaito homiliją. Po to kardinolas V. Sladkevičius kreipiasi į Popiežių: "Šventasis Tėve, tiek daug mums parodėt meilės sunkiausiais mūsų tautai laikais, pamokėte mus mylėti Dievą..."

Šioje Šiluvos bažnyčioje dabar randasi Amerikos lietu-

VOYAGE APOSTOLIQUE DANS LES PAYS BALTES

antgalve savaitraštis
L'OSSERVATORE ROMANO
atspausdino platų Popiežiaus Jono Pauliaus II kelionių į Baltijos valstybes reportažą su daugybe nuotraukų. Taip pat jo ištartų maldų tekstai išversti į prancūzų kalbą. Aprašomi ir įvairūs, ypač Lietuvoje, vykę Jo Ekselencijos susitikimai.

Dešinėje - nuotrauka iš "L'osservatore Romano". Popiežius Vilniuje aplanko Žuvusiųjų už Lietuvos Laisvę kapus.

vių atvežta Marijos statula, kuri buvo apkeliavusi visas Amerikos ir Kanados lietuvių kolonijas. Prieš dvi dienas, Popiežiui atvažiuojant, ji buvo pastatyta ant didžiojo Bazilikos altoriaus.

Iš tautiškais drabužiais pasipuošusios mergaitės rankų paėmęs paausuoatą karūną, jis ją apvainikavo Dievo Motinos skulptūrą. Nuo dabar ji liks Šiluvos Bazilikoje kaip brangi relikvija, o Šiluvos Bazilikai Popiežius padovanojo auksinį rožinį.

Po pamaldų visa bažnyčia sugiedojo "Ilgiausių metų", o Popiežius atsisveikindamas, tris kart lietuviškai pasakė "Ačiū" ir sugrižo į Vilnių.

Rugsėjo 8-osios rytą, po keturių lankymosi dienų Lietuvoje, Popiežius buvo iškilmingai išlydėtas iš aerouosto. Jo išlydėti atvyko Lietuvos prez. A. Brazauskas, pasakydamas atsisveikinimo kalbą. Jonas Paulius II pasakė padėkos žodį ir visus laimindamas, išskrido į Rygą.

Reikia pastebėti, kad tikėtosi maldininkų antplūdžio nesulaukta. Tai buvo visur pastebima. Pavyzdžiui, geležinkeliečiai pasitiko tik penktadalį lauktų keleivių. Teko girdėti, kad iš Lenkijos atvyko tik taktai šeši autobusai, nors buvo ir šiek tiek atvažiuosiu su privačiais automobiliais.

Daugelis prekybininkų nurodė kaip vieną svarbiausių priežasčių, kodėl jų parduotuvės buvo tuščios, tai sugriežtintas įvažiavimas į miestus ir jų centrus. Pavyzdžiui, jau dvi dienas prieš Popiežiui atskrendant į Vilnių, niekas negalėjo iš kitų miestų įvažiuoti į Vilnių, tik taktai autobusai ir traukiniai. Čia ir buvo padaryta didelė klaida, kadangi, negalėdami žmonės savo automobiliais įvažiuoti į miestus, nutarė kad gal geriau sėdėti prie televizorių ir viską stebėti.

Bendrai paėmus, Popiežiaus vizitas lietuviams padarė labai gilų įspūdį. Buvo malonu girdėti jį visur kalbant lietuviškai, o kai jis išvažiavo, tai žmonės kalbėjo, kad dabar pasidarė labai liūdna ir tuščia.

Visiems svečiams po truputį pradedant išvažinėti iš Lietuvos, kurių tarpe ir aš buvau, reikėjo sėsti į lėktuvą ir keliauti atgal. Taip man skrendant per Varšuvą, po ranka pakliuvo Varšuvos didelio formato dienraštis "Rzeczpospolita", kuriame vienas puslapis buvo skirtas Popiežiaus lankymuisi Lietuvoje, straipsnis su keleta nuotraukų kurių tarpe buvo didelė Kryžių Kalno fotografija. Straipsnio užvadimas buvo: "Litwo, gdzie jestes" (Lietuva, kur tu esi). Šiame straipsnyje autorė nepalankiai atsiliepia apie lietuvių. Gal jai nepatiko, kad Popiežius visur kalbėjo lietuviškai. Ji rašo, kad Lietuva maža, o Popiežius toks didelis. Rašo, kad Lietuvoje mažai tikinčių, ypač jaunimo tarpe. Kaltina, kad vyresnieji jų neišmokė ir neišauklėjo, kad per pamaldas jaunimas sėdėjo nugara į altorių ir t.t. Toliau rašo, kad lietuviai labai santūrus, nerėkia pamatę Popiežių, kaip tai daro lenkai (gal autorė nežino, kad lietuviai kitaip pareiškia pagarbą, nerėkdamami kaip laukiniai).

Toliau autorė rašo: Šv. Dvasios lenkiškoje bažnyčioje Popiežius kreipėsi į lenkus, kaip į "lietuvių lenkų kilmės". Vieni lenkai kalbėjo apie "išdavystę", apie tai, kad Popiežius "turi daugiau širdies lietuviams", kad "visa tai yra politika". Tačiau, sako autorė, didžioji dauguma susirinkusių bažnyčioje nesuprato šitų žodžių prasmės, arba nenorėjo to suprasti, priimdami tai su nuolankumu".

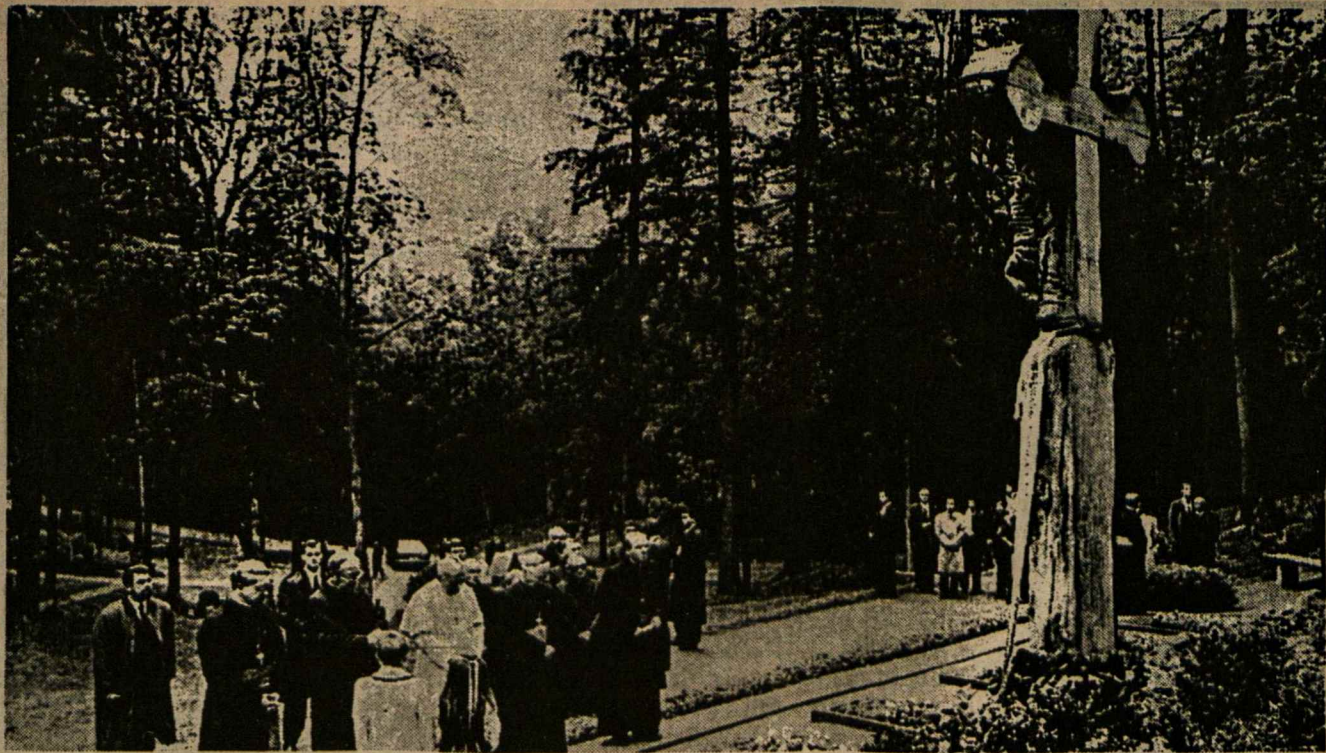
L. Stankevičius

Stasiu, naktimis išvežiojo žmones. Nelengva buvo gyventi slėptuvėje ištisais metais - kamsatis, trūko oro, šviesos, o žibalinė lempa eikvoj ir taip brangų deguonį. Apie metus čia laikėsi ir jaunas partizanas iš Kelmės, sl. Keleivis, žuvis. 1951 m. Daug kartų sodyboje buvo daromos kratos, tačiau slėptuvės neaptikdavo. Vėliau čia apsigyveno Krizentas Labanauskas-Ladyga, kuris 1952 m. lapkričio mėn. kartu su Budriumi (sl.) issikėlė iš bunkerio. Jų vietoje apsigyveno Antanas Jankauskas, berods - Tonis. Nuo 1952 m. vasario čia gyveno ir Antanas Bakšys-Arvydas-Klajūnas, už kurio galvą buvo skiriama nemaža premija.

Adolfina Rukienė pirkdavo partizanams pirkinius, valgių, skalbė baltinius. Po tragiškų 1953 m. sausio įvykių Kazimieras ir sūnus Stasys buvo suimti ir kartu su žuvusių partizanų lavonais buvo nuvežti į Kelmę. Sodyba buvo visiškai nusiaubta ir apiplėšta. Kad išlaikytų šeimą, ir bent kiek paremtų suimtuosius, Adolfina Rukienė buvo priversta vaikščioti po kaimus duoneliuodama, kentėjo stribų patyčias, persekiojimus, grasinimus.

Abu suimtieji buvo "palaiminti" 25-eriems metams. Kazimieras kalėjo Šilutės lageryje, vėliau buvo išvežtas į Kurską. Grįžęs iš lagerių, dirbo kolechoze iki pat savo mirties 1968 m. Sūnus Stasys buvo išsiųstas į Archangelską. Negaudamas paramos iš namų, labai nusilpo ir nebegalėjo dirbti. Ir tik ligoninėje dirbusio poeto Č. Cemnolonskio dėka liko gyvas. Tačiau grįžęs į Lietuvą neturėjo ramybės. Buvo priverstas bėgti iš Lietuvos ir įsikurti Rusijos anglių kasyklose. Dabar gyvena Kelmės raj., Stūgiuose. Adolfina Rukienė mirė 1983 m. pas savo dukrą Genutę. Abu Rukai palaidoti Kelmėje. Žemai lenkiam galvą. Tokie žmonės buvo mūsų partizanų ausys ir akys.

Ir kaip nepakartoti jų sūnaus Stasio Ruko žodžius apie savo tėvą: "Tai buvo žmogus, pasižymėjęs dideliu kruopštumu, sąžiningumu, žodžio laikymusi. Jis nemokėjo kerštauti, pykti, vengdavo bet kokių kivirčių, nesantaikos tiek šeimyniniame gyvenime, tiek su bendradarbiais ir kaimynais. Buvo aukštos kultūros, didelės kantrybės, iš-

L. Stankevičius su Kanados televizijos CBC korespondentu iš Maskvos Don Murry, Vingio parke.

tvermės ir fizinės jėgos žmogus. Charakterio savybėmis jis savo vaikams liko tolimas ir nepasiekiamas kelrodė žvaigždė, kurią visą laiką norisi sekti".

Šiek tiek apie tada žuvusius partizanus. E. Gendrolytė-Jurkūnienė užaugusi kaime tarp Stulgių ir Kražių. Dirbo kaimo pradinės mokyklos mokytoja. A. Jurkūnas - šiaulietis, dantų technikas. Turėjo jaunesnį brolių Vytautą(?), taip pat partizanavusį Kražių apylinkėse, bet jo likimas nežinomas. Šių brolių gimines ir artimuosius prašome atsiliepti ir parašyti į "Tremtinį" ar S. Rukui. Antanas Bakšys, kilęs iš Raseinių, gimnazijos mokytojas. Dar 1944 m. buvo suimtas, pabėgo, grįžo į Raseinius ir 1947 m. įstojo į partizanus. Žuvus Kestučio apygardos vadui L. Ivanauskui-Vytieniui-Gintautui, jis tapo jo įpėdiniu. Pagal kitus duomenis jis buvo Vakarų Lietuvos srities vadas. Gal kas galėtų šias žinias patikslinti. Tą tragišką dieną A. Jankauskas liko gyvas ir buvo suimtas. Mirė 1992 m. kovo 30 d. Panevėžyje, suspėjęs daug ką papasakoti ir užrašyti.

Šių partizanų išdavystės gijos veda į K. Labanauską-Ladygą. Žinoma, kad jis gyvena Rytų Lietuvoje pakeitęs pavardę. Dabar, laimėjęs neokomunistams, jis pasijuto saugus. Tebūnie tai jo sąžinės reikalas.

1992 m. liepos 19 d. netoli Kazimiero ir Adolfinos Rukų sodybos, prie kelio, čia žuvusių partizanų atminimui pastatytas paminklas.

Gal atsilieptų dar gyvi esantys šių partizanų bendražygiai, gal papildytų savo pasakojimais. O gal kam nors žinoma tiksli jų užkasimo vieta?

(Iš: TREMTINYS, 1993m. gegužė, Nr. 7)

* * *

PAPASAKOKITE APIE LEONĄ

1948 m. gegužės 13 d. Kėdainių kraste žuvo partizanas Leonas, slapyvardžiu Žemaitis. Kitų dokumentų nėra. Spėjama, kad jis kilęs iš Ukmergės ar Rokiškio, prie vokiečių dirbęs Kauno geležinkelio policijoje.

Jis atėjo į Pagelupį pas siuvėją Vincą Gogevičių, siūdavusį kariskąs kepure. Atsiėmė pasiūtą kepurę. Siuvėjas jį dar pavaišino, palydėjo iki kluono, pabučiavo, o nusisukusiam eiti šovė į nugarą. Po kurio laiko Leonas atgavo sąmonę ir, nepalikdamas kulkosvaidžio, atėjo pas Gogevičiaus kaimyną Matūzą. Matūza, pasikinkęs arkli, nuvežė jį į Būdų kaimą pas Žilį. Žilys, suteikęs pirmąją pagalbą, su Simo-

nu Paulausku paslėpė jį miške ir pranešė partizanams.

Priešmirtinį Leono pasakojimą liudija likęs gyvas S. Paulauskas ir buvęs partizanas Petras Palinauskas.

Žemaitį sužeidus, Gogevičius bėgo į Truskavą pranešti stribams apie laimėjimus, bet kol atvyko rusai su stribais, Žemaitis jau buvo atsigavęs ir pasitraukęs.

Partizanai atvyko vakare pas sužeistąjį, bet išgelbėti jo nepavyko. Rytą Žemaitis mirė. Palaidojo miške. Laidotuvių dalyviai Simonas Paulauskas ir Petras Palinauskas yra gyvi, tačiau palaidojimo vietos neatsimena, tik maždaug nurodo.

Kėdainių šauliai yra nutarę Žemaičio palaikus sutarę /nukelta į 4 psl...../ 3 psl.

POKARIO AUKOS ŠAUKIA

Nijolė Rudzikaitė

Pokario aukos šaukia: "Žmonės, ką padarėte! Atsikvėskite!"

Man atrodo, kad dabar ypač svarbu kalbėti apie tuos, kurie aukojasi visų mūsų labui. Noriu papasakoti apie vieną kuklį Lietuvos valstiečių artojų šeimą, aktyviai dalyvavusią rezistencijoje.

1953 m. sausio 17 d. Kelmės raj. Pužukų kaime, Kazimiero ir Adolfinos Rukų sodyboje įvyko tragedija. Išdaviko išduoti, stribų ir rusų kariuomenės apsupti, spėję sunaikinti spaustuvės reikmenų ir dokumentų, žuvo 3 partizanai: Aleksas Jurkūnas-Valeras-Gintaras, jo žmona Elena Gendrolytė-Jurkūnienė-Balanda ir Antanas-Arvydas-Senis?- Klajūnas.

Rukai buvo paprasti Lietuvos valstiečiai, Lietuvos patriotai, ilgai tikintys žmonės. Kazimieras Rukas gimė 1886 m. gausioje vargingų valstiečių šeimoje, Tauragės apskr., Skaudvilės valsč., šalia Kryžkalnio. Nors nebaigęs jokių mokslių, gerai rašė ir skaitė. Jo žmona Adolfina Gedminaitė gimė 1900 m. Kražių valsč., Kaupų kaime, neturtingoje šeimoje. Ją tėvai sugebėjo šiek tiek pamokyti: ji baigė 3 pradinės mokyklos klases, gerai mokėjo rusiškai ir susikalbėjo lenkiškai. Gavė iš senelės palikimą 5 ha žemės, apsigyveno Pužukų km., įkūrė naują sodybą, nusipirko antra tiek žemės. Kazimieras turėjo auksines rankas, statė sau ir kitiems trobas ir ūkinius pastatus. Ir dabar dar ne vienas mini geru žodžiu šį auksinių rankų meistrą. Jų šeimoje išaugo 4 vaikai: Feliksas, Stasys, Genutė, Liucija. Vyriausias sūnus Feliksas tragiškų įvykių metu gyveno atskirai, apie partizanus ir slėptuvę nieko nežinojo, todėl išvengė represijų, tik buvo atleistas iš brigadininko pareigų kaip "banditiskos" šeimos palikuonis. Rukų sodyboje slėptuvę įrengė 1949 m. rugpjūčio mėn. A. Jurkūnas-Valeras, Jurkūnienė-Balanda ir Kazimieras Kybartas-Budrys. Jiems padėjo Kazimieras su sūnumi

PAVADINK. KAIP PATINKA

R. Vaicekauskas

(Pabaiga)

Žinoina! Bus mustynės. Sprendžiant iš visko bus panaudotas seniai išmėgintas metodas, kurį būtų galima pavadinti klasikiniu, kada pirnas smūgis smogiamas žinogui, kelis kartus pačiam paprašius. "Nesartone! - susuksite. - Kur tai matyta, kad žinogus pats prašytusi būtent taip: už stalo sėdėjęs normuotojas Čaplyškinas ramiausiai gliaudė saulėgrąžas, lukštus spjaudydamas ant grindų. Prieš jį sėdėjęs šokėjas idėniam žiūrėjo į saulėgrąžų gliaudytoją. Neiškęntes veriančio šokėjo žvilgsnio, Čaplyškinas sumurmėjo: "Ko ir mane spoksai? Kas aš tau? - "Eik..." - nepacioriai nusikeikė pavargęs solo šokėjas. "Aš tau eisiu... Žiūrėk, kad tau nekliūtų, girtuokli!", - iškosė saulėgrąžų gliaudytojas. "Užsičiaupk! - susuko šokėjas, - tuoj pat sudausysiu tavo žiurkės snukį!" "Tik patirėgink!" - susuko normuotojas ir pašokęs iš vietos persisvėrė per stalą, palinko visu kūnu link šokėjo ir tarė: "Duok man ir sunki, duok!" "Šei!" - šuktelėjo priešininkas ir staiga griedęs ant stalo stovėjusį emaliuotą dubenėlį su virta žuvimi ir ryžiais trenkė juo normuotojui į veidą. Smūgis buvo taiklus: antakis prakirstas, o švarkas ir stalias nudrabstyti maistu.

Kol nukentėjęs ieškojo laikraščio gabalo žaizdai užlįpinti, į kovą stėjo dvi moterys - šokėjo ir normuotojo žmonos. Pastaroji buvo gerokai mažesnė už priešininkę ir su akiniais, bet tai jai netrukė išikibti į priešininkės palaidinukę, ir ją perplėsti. Nukentėjusioji savo alkūne numušė anai nuo veido akinius, ir jie buvo bematant su-trypti.

Saška, suvokęs padėties rimtumą, ir norėdamas gražinti taiką ir ramybę, ėmė skambinti gitara dar garsiau danuodamas. Sosnovcevas, vykusiai pradėjęs mustynės, prieš jį prie lango, užsivėrė, ir per žioplumą, nuo palangės numetė stiklainį su spiritu. Maža to, prisidėjęs popirosą, dar deganti degtuką metė žemėn. Palietas spiritas užsidegė mėlyna liepsna. Išsiganęs Sosnovcevas griebė čia pat gulėjusį paltą, trenkė jį žemėn ir ėmė kojomis trypti, gesindamas liepsną. Kiek vėliau pamačiau, jog tai buvo direktorienės paltas, tiesa, gerokai apgruzdęs ir beveik be sabalų apykaklės. Kad šermenų dalyviams būtų daugiau vietos, mums su Saška saugiau, atidarėme duris į priemonę ir patys ten nulindome. Trumpa rintis baigėsi it mostelėjus burtų lazdele, ir viskas buvo tęsiama. Našlė ėmė rėkti, esą Martemjanas Sergejevičius muštis nemėgo, ir savo namuose nebūtų to leidęs. "Mušeikos, lauk iš čia!" Šie žodžiai užgavo du vyriškus, kurie beregint parstūmė ant lovos našlę ir ėmė ją mušti. Šios riksmas sukėlė sąmyšį. Kitame kambario kampe jau stumdėsi keli vyrai. Vanka Kuklinas virš galvos grėsmingai suko taburetę. Visa tai matydamas, jakutas šoko gelbėti našlės. Ši būdama maža, ištrūko iš skriaudėjų rankų ir griebusi ant viryklės kabojusią tarką, ėmė ją mušti savo skriaudėjus, tiksliau sakant, tarkuotį. Daugiausia kliuvo rajkomo instruktoriui. Jo veidas ir plaštakos kaipmat buvę subraižytos. Kiti du, mušę našlę, spruko šalin, patyrę mažesnius kovos nuostolius.

Tarka moters rankose - patikimas ir grėsmingas ginklas! Kuklinas sukama taburetė užkliudė elektros lemputę, ši sudužo ir užgeso. Akimirksnį kova liovėsi. Kažkas mėgino užiebtį degtuką, bet smūgis iš tamsos jį kaipmat išmušdavo iš nagų. Nubėgęs į savo kambarį (tame pačiame barake Nr. 1) atsinešiau žvakę ir ją uždegęs padėjau surasti žibalinę lempą. Ta lempa menkai tesvietė, nes buvo tik penktos numerio. Visą šį laiką, net užgesus šviesai, Saška sąžiningai grojo ir dainavo. Aš stovėjau tarpduryje ir laikiau degančią žvakę. Atsiradus šviesai, kova buvo toliau tęsiama. Niekas nežinojo, ką muša, už ką muša, kodėl muša. Direktorienė, girebusi nuo gultų pagalvę, ėmė ją mušti visus, kas tik po ranka pakliuvo.

/.....atkelta iš 3 psl./

rasti ir perlaidoti, galbūt įkuriant nežinomojo partizano kapą. Prašome atsilipti galinčius suteikti daugiau biografinių žinių apie šį partizaną: gal pavyktų išaiškinti jo pavardę ir gimimo vietą. Skambinkite į Kėdainius (kodas 8256), tel: 52353 dienos metu arba 53030 vakare.

Ignas Meškauskas
(Iš: "Tremtinys", 1993 rugsėjis, nr. 5).

Adresas:
Laisvės al. 39, 3000, Kau-
nas, tel: 223508).

DEKOJA
UŽSIENIO LIETUVIAMS

ZANAVYKAS NEPAMIRŠO
ZANAVYKIJOS

Kanadoje, Ontario provincijoje, gyvenantis Rokas Stepulaitis pernai aplankė savo gimtinę Sintautuose. Jis, zanavykas, buvo sumanęs restauruoti poeto Prano Vaičiailio mokyklą, kurioje jis pats buvo mokėsis, ir joje įkurti savo darbų muziejų. Tačiau, ši sumanymą būtų buvę labai sunku įvykdyti ir todėl savo darbus atiduoda Zanavykų Krašto Muziejui. Vasaros pradžioje čia buvo suruošta paroda su jo 23 medžio skulptūros darbais ir 7-niais tapybos paveikslais. Vėliau į Muziejų buvo atsiųsta dvi akmens ir dvi

medžio skulptūros.

Praturtinęs Zanavykų Krašto Muziejų darbais, jis taip pat paskyrė dalį savo sutaupų jo reikalams, sumokėjo visas eksponatų atgabenimo išlaidas iš Kanados.

"Gimtajame Krašte" aprašomas dovanotojas R. Stepulaitis ir sakoma: "Zanavykų Krašto Muziejaus direkcija, visi Zanavykijos žmonės iš visos širdies dėkoja p. Rokui Stepulaičiui, jo šeimai už labai gražų poelgį, už sugrįžimą dvias į gimtinę, už gilią pėdas, įspaustas gimtojoje žemėje".

**ZANAVYKĖ IŠ AUSTRALI-
JOS NEPAMIRŠTA SAVO
GIMTOJO KRAŠTO**

Zanavykų Krašto Muziejus gavo iš Australijoje gyvenančios Agotos Stepnienės zanavykiškų moteriškų tautinių rūbų komplektą. Rūbai autentiški, atitinkantys zanavykų rūbų koloritą. Kaip rašoma "Gimtajame Krašte", - rūbų istorija įdomi: "...karo metais nublokšti į Vakarus lietuviai nepamiršo savo gimtojo krašto - dainavo lietuviškas dainas, rūpinosi kalbos išsaugojimu, kūrė eiles, o kad daina turėtų tautinį apvalkalą, dainuodami rengėsi tautiniais rūbais. Visiems suprantama, kad pabėgėlio lagaminėlyje ne kiekvienam tilpo tautiniai rūbai, todėl juos reikėjo pasigaminti jau gyve-

Pagalvės impilas neišlaikė ir plyšo. Plunksnų ir pūkų debesis pakibo ore. O Saška vis grojo... Trūkusi pagalvė trumpam sustabdė muštynes. Vieni, pasinaudoję proga, rūkė, kiti ilsejosi. Staiga Saška, padėjęs gitarą, ir paėmęs iš manęs žvakę, ėmė kažko ieškoti. Suradęs šluotą, nuo jos koto nutraukė ražą ir numetė šalin. Pasidėjęs kotą šalia savęs ir apkabinęs gitarą, Saška susimąstė žiūrėdamas į besiilsinčius šermenų dalyvius.

Pūkai ir plunksnos lėtai leidosi žemyn, apsnigdamos dalyvių galvas ir viską, kas buvo kambaryje. Stalas su valgiais priminė tundrą ar pasakų šalį.

Staiga Saška, padavęs man gitarą, čiupo į rankas šluotkotį ir įžengė į kambarį. Nužvelgęs laidotuvininkus, tarė: "Ką jūs padarėte? Kodėl išniekinote velionio Martemjano Sergejevičiaus šviesų atminimą? Kodėl nuskriaudėte našlę. Kodėl mušėte moteris? Jeigu nemokate gerti, tai negerkite. Bus kam be jūsų išgerti". Tai taręs Saška išikišo į kišenę nugertą spirito butelį ir dar pagrasino: "Tuojau pat geruoju nešdinkitės iš čia, nes aš jus šituo kotu pasventinsiu. Mušiu tol, kol jūsų vėlės susitiks". Pasakęs šiuos žodžius, Saška prikišo koto galą prie pat Sosnovcevo nosies. Šis kantriai laukė nereaguodamas. Visi sužiu-ro į muštynių iniciatorių ir Sašką. Įsivyravo slegianti tylą... Visi nuščiuvo...

Sosnovcevas atsistojo ir drabužių krūvoje susiradęs savo veltinuką apsilvilko. Jo žmona su perplėsta palaidinuke padarė tą patį. Šermenų ir kautynių dalyviai skubiai ruošėsi namo. Vieni jau ėjo pro duris, kiti keturpėsti ieškojo savo drapanų. Saška, paėmęs gitarą, užgrojo raudonarmiečių maršą. Aš tuoj pat grįžau namo. Buvo devynios valandos vakaro. Per tas penkias valandas žmogus buvo palaidotas, apraudotas, prisimintas, pagerbtas. Pakako net kolektyvinėms mustynėms.

NKVD komendantas, sužinojęs apie šermenis, dar tą patį vakarą aplankė jų dalyvius ir išpėjo, kad būtų tylu.. Vis dėlto partijos autoritetas...

Apsysaka baigta, belieka sugalvoti jai pavadinimą. To padaryti nesugebu, kadangi į galvą ateina vienas už kitą idomosni pavadinimai.

Mielas skaitytojai, paimk cheminį pieštuką ir įjį pasei-linę (kaip darydavo sąsąskaitos darbuotojai Altajaus krašte) vietoje klausuko apysakos pradžioje įrašyk tau patin-kantį pavadinimą. Štai keli galimi apysakos pavadinimai: "Ne Brisiaus, o Smelcovo galas", "Neiprastos šermenys", "Linksmos pakasynos", "Sunkus kelias į amžinybę", "Gita-ra ir mirtis", o gal tiktų. Žudančioji raugintų agurkų jė-ga"... Na, kaip?

ŽIEMOS RŪPESČIAI

J. V. D a n y s

Ant, žiemos nasrai jau vėl rūstaudami grįžta,
Ir siaurys pasisiaušęs vėl mus atlekia gandint.

Todėl į žiemius visi žiūrėdami žmonės
Ir sausos žiemos didiai gi belaukdami, skundės"

(Iš K. Donelaičio "Metų")

AR VĖL ŽIEMA VARGINS ŽMONES LIETUVOJE?

Prieš 250 metų Kristijonas Donelaitis rašė apie Lie-tuvos kaimo "Pavasario linksmybes", "Vasaros darbus", "Rudens gėrybes" ir "Žiemos rūpesčius". Kai "žiemos nasrai" (pyktis, siutulys) ir "šiaurys pasisiaušęs" grįžta, tada ir prasidedavo žiemos rūpesčiai "būrams", kaimo gy-ventojams.

nant Vakaruose. Didžiutis reikia mūsų tėvynainių patriotizmu ir išradingumu.

Stepanų šeima tuo laiku (tuoj po karo) gyveno toje Vokietijos dalyje, kuri buvo užimta amerikiečių kariuo-menės. Amerikos kariams duodavo vilnonius megztinius, kartais jų gaudavo ir pabėgėliai, o jei negau-davo - nusipirkdavo. Tuos megztinius ardydavo, dažy-lavo įvairių spalvų dažais ir ausdavo audeklą tautiniams rūbams. Audimo darbą gerai išmanė ir gra-žiai atliko Mockaitienė, buvusi Vaitiekupių kaimo gyventoją. Piešinį zanavykiškiems moterų tautiniams rūbams padarė dailininkas Antanas Tamošaitis (mūsų tautodailės patriarchas, II-jo Pasaulinio Karo oku-pacijų išdavioje apsigyvenęs Kanadoje su žmona tauto-dailininke ir dailininke Anastazija Tamošaitiene. "NL" Red.). Siuvinėjo orna-mentus pati rūbų savininke. Dabar šie rūbai, nuėję ilgą kelią, dalyvavę dauge-lyje įvairių renginių, jau puikuojaši Zanavykų Krašto Muziejuje.

Nuoširdus AČIŲ Jums, miela ponija Agota Stepa-niene. Linkime Jums ilgų ir laimingų gyvenimo metų.

B. Sakalauskienė,
Zanavykų Krašto Muziejaus direktorė.

Šiomet Lietuvos vyriausybė paskelbė, kad žiemą dujų bus tiekiamas tik 13 laipsnių (C) temperatūrai butuose ir įstaigose palaikyti: tiek pat, kiek buvo pereitą žiemą. Kanadoje tokia norma yra apie 20° ar daugiau. Todėl kanadiečiams 13° šiluma yra tikrai per maža. Nepakanka ma ji buvo ir Lietuvoje, ypač kad ir ne visur ir ne visa-da buvo išlaikytas šis minimalumas. Žmonės šalo.

Kaip kasdieninis gyvenimas vyko, turint tokius "žie-mos rūpesčius" Lietuvoje pereitą žiemą, pasakoja Milda Danytė Ottawos lietuviams:

"Namų ir įstaigų apšildymas yra centralizuotas. Kau-nas yra paskirstytas į 6 rajonus. Rajono centrinė šildo vandenį ir tiekia pastatams, kurie apšildomi radiatorių pagalba. Buvo nustatyta, kad temperatūra viduje bus 13° Celsijaus (55° F.). Tai dar nebūtų taip blogai, bet ne vi-sur tokia temperatūra būdavo išlaikoma. Universiteto pa-state, kuriama aš dirbu, būdavo ne daugiau 11°C, o kar-tais tik 9°C. Tai naujoviškos statybos pastatas su labai dideliais langais (deja, nesandariais) ir menkai izoliuoto-mis sienomis.

Mes dirbome apšilvę paltais! Ir studentai sėdi su pal-tais, ir dėstytojai. Nors dėstydama vaikščioji, bet po poros valandų, kaip sako, "šaltis pradeda lipti į kaulus".

Bendrai visi rengiamės labai šiltai. Vaikai atrodo sto-ri, motinų kruopščiai apkutoti.

Namuose - 13°, tai vistiek šaltoka, ypač jei ilgesnį laiką sėdi ir rašai. Aš turiu mažą nešiojamą metalinį ra-diatorių, kurio vanduo šildomas elektra. Už elektrą reikia mokėti pagal skaitliuką. Jeigu temperatūra pakyla iki 15°C (58F), tai jau neblogai. Iki šiol elektros buvo pa-kankamai, tai labai gerai, nors ir brangu.

Prieš eidama miegoti, atlieku savotišką "ritualą". Pir-miausia užverdu vandenį ir jį supilu į termosus. Jų turiu tris. Tas karštas vanduo yra sekančiam rytui - "maudy-muisi".

Tada užsivelku ilgus apatinius "Long Johns", toliau užsidedu flanelinę pižamą ir trumpas kojines. O tada įlen-du į savo mielą lovutę, ir būna visiškai malonu.

Ateina rytas. Rytas nemalonus, nes naktį savo radiato-rius elektra nešildau. Taipau. Kambarys per naktį at-vėsta, ir vėl įjungtas radiatorius dar tik pradeda skleisti šilumą. Šaltoka.

Paimu savo tris termosus, einu į vonią ir prausykloje maišau šiltą vandenį iš termosu su šaltu vandeniu, prau-siuosi, šlakstausi, blaivausi iš rytmečio mieguistumo.

Man vienai tai pakenčiama, nes daug indų ar baltinių plauti nereikia. Bet šaimai su mažais vaikais, tai tikrai sunku. Šilto vandens neturėjau visą žiemą. Bendrai jo ne-tiekė, o kai išimties atvejais vieną kitą savaitgalį siek tiek gavome, tai jis aukštutinių aukštų, taigi ir mano de-vintojo, nepasiekdavo. Buvo sunaudojams žemutinių aukš-tų gyventojų.

Dujų ir šilumos trūkumai mus užklupo netikėtai, stai-giai, nepasiruošiusius rugsėjo gale, kas sutapo su Rusijos dujų tiekimo sumažinimu Lietuvai. Dabar visi pradėjo galvoti, kaip geriau izoliuoti savo namus ir sustabdyti šilimos nuostolius. Pradėta dengti langus plastikiniais per-matomais maišais, naudojamais krautuvėse. Butų langai yra labai dideli ir nesandarūs apie rėmus. Universiteto bibliotekos vedėja apdengė visus langus ir jau žymiai ge-riau jaučiamės."

Dabar, kai vyriausybė skelbia, kad centralizuota siste-ma tegalės palaikyti pernykščią 13° šilimą butuose, tenka žmonėms būti išradingais ir kaip nors patiems pasigelbėti. Atskirų namų savininkai jau pradeda iširengti malkomis kūrenamus centrinius šildytuvus šalia turimų dujomis kūre-namų.

Lietuvoje yra sukaupta elektros energijos, tai žmonės galės tuo pasinaudoti. Bet daugiaaukščių, daugiabučių gy-ventojams bene teks ištaisyti gerus paltus, ir turėti vil-ties, kad vyriausybė suras papildomų dujų prisildyti butus ir pakankamai šilto vandens.

Beautiful Vilnius.
We fly you there more often.

Lufthansa has daily flights from Canada to Germany and from there 7 weekly nonstop flights to Vilnius. Add to this our attractive tariffs*, our friendly in-flight service and you'll discover why

more international travellers fly Lufthansa to Central and Eastern Europe than any other airline.

* For the best price ask your Travel Agent or call Lufthansa 1-800-56-FLY-LH (in Toronto 368-4777).

Lufthansa

Lufthansa is a participant in the Canadian Plus Mileage Program.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA

Šios Vasaros Vinjetės Lietuvoje

Birutė Nagienė

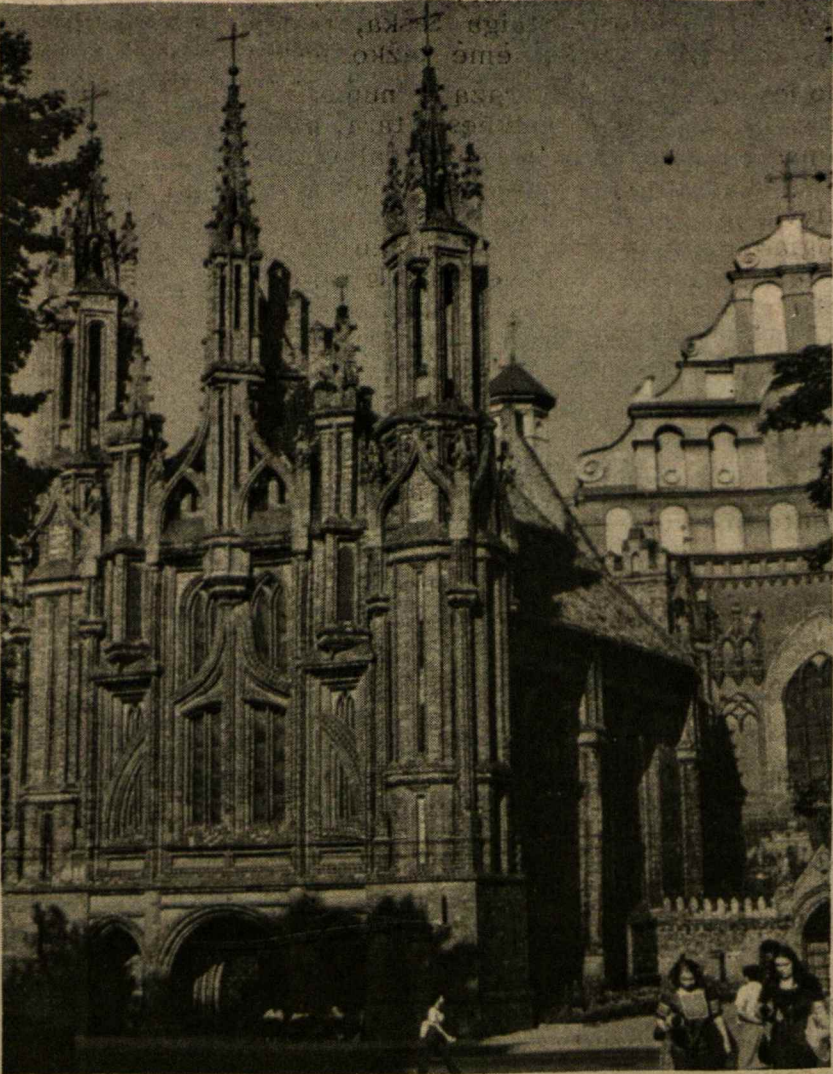
Kauno Raudonojo Kryžiaus ligoninėje stovi iš kairės: dr. Vyautas Vaitkūnas, svečias iš Montrealio Gintaras Nagys ir ligoninės vedėjas dr. Mykolas Biliūnas.

5. Kauno Raudonojo Kryžiaus Klinikinėje Ligoninėje, kuri randasi Laisvės Alėjoje, 17 nr., mus pasitiko šviečiantis entuziazmu jos vedėjas - direktorius dr. Mykolas Biliūnas. Apžiūrėjome didelį, švarų pastatą, kai kuriuos medicininius įrengimus, aplankėme keletą palatų. Koridoriuje susidūrėme su tik ką atvežta automobilio avarijoje jauna moterimi. Jai buvo leidžiami vaistai į veną, lašelinę laikė viena iš slaugių, kita skubiai žymėjosi pacientės stovį. Savo darbo kambaryje dr. Biliūnas papasakojo, kaip tvarkomi ne tik ligoninės, bet ir jos aplinkos reikalai. Buvo labai patenkintas savo kolegų darbštumu. Talkos būdu sutvarkė sodelį aplinkui; jame atsirado ir suolelių, ir dekoratyvinių krūmų tarpe jau ten buvusių didelių medžių. Dabar vienu kitu matėme vaikščančius, begylančius ligonius. Didelis dėmesys kreipiamas į vaikų skyrių. Darbo kambaryje kabo milžiniškas Europos žemėlapis, kuriame rūpestingai pažymėti miestai, iš kurių buvo gauta pagalba. Atneštosėse knygose matėme dokumentuotus įrašus, padėkų laiškų kopijas, atskaitomybes už gautus medicinos ir ligoninės reikmenis. "Reikia patiems imtis iniciatyvos, ir mes nelaukiame, kol kas paragins, ar sakys, ką daryti. Kad ir sodelį-apeleista, primesta visokių lentgalių ir geležių, - ėmėme talkos būdu tvarkytis, " - kalbėjo direktorius dr. Biliūnas, vis pertraukiamas telefoninio skambučio arba įeinančių gydytojų. Patiekė paprašytas oficialų raštą, ko šiai ligoninei labiausiai reikėtų, nes nežinint paramų, daug ko pritrūksta. Gintaras Nagys buvo labai patenkintas, galėjęs direktoriui įteikti kai kuriuos reikmenis, kuriuos maloniai buvo įteikęs montrealietis Yves Mainville, ir kuriuos pavyko pervežti bekeliaujant. Dovana buvo su dėkingumu priimta.

Paprašytas, davė mums anglų kalba rašytą informaciją: ši ligoninė aptarnauja 68.500 suaugusių ir apie 16.700 vaikų, maždaug 4-5 kilometrų radiuse. Ši ligoninė pasižymi ortopedine- traumos pagalba ne tik tai nelaimės ištiktiems Kauno ir apylinkės gyventojams, bet ir ortopedine pagalba vaikams iš visos Lietuvos. Yra 12 departamentų- 525 lovos. Naudoja visas 11 operacinių. 1992 m. buvo gydomi 8927 pacientai vidaus ligų, traumos-ortopedijos skyriuje, neurologiniame, pediatrijos ir intensyvios priežiūros skyriuose. Per tuos metus mirė 229 pacientai, nė vieno jų tarpe nebuvo vaiko. Ligoninėje dirba 1396 žmonės: 318 daktarų, 580 slaugių ir 291 techninis darbuotojas. Labai nedaug medicinos reikmenų yra gaminama Lietuvoje, o iki Nepriklausomybės, įvairių reikmenų buvo gaunama iš buv. Sovietų Sąjungos respublikų. Kai kurie įrengimai yra jau 10-ties metų senumo; norint nusipirkti naujų, reikalaujama užsienio valiutos ir ši ligoninė tokių atsargų neturi. Gavome taip pat sąrašą pageidautinų ligoninei dalykų ir pažadėjome padėti su sekančiu talpintuvu nugabenti. * * *

Vilniuje

Sunku aprašyti Vilniaus atmosferą. Tai toks nepaprastas istorinis, didelis miestas. Per šią viešnagę tik džiaugėmės, kad kojos atlaikė, nes ėjome, ėjome, ėjome, galvas kraipydami, žiūrėdami, klausydami, stebėdami ir stebėdamiesi. Vilnius skendo didžiulių medžių

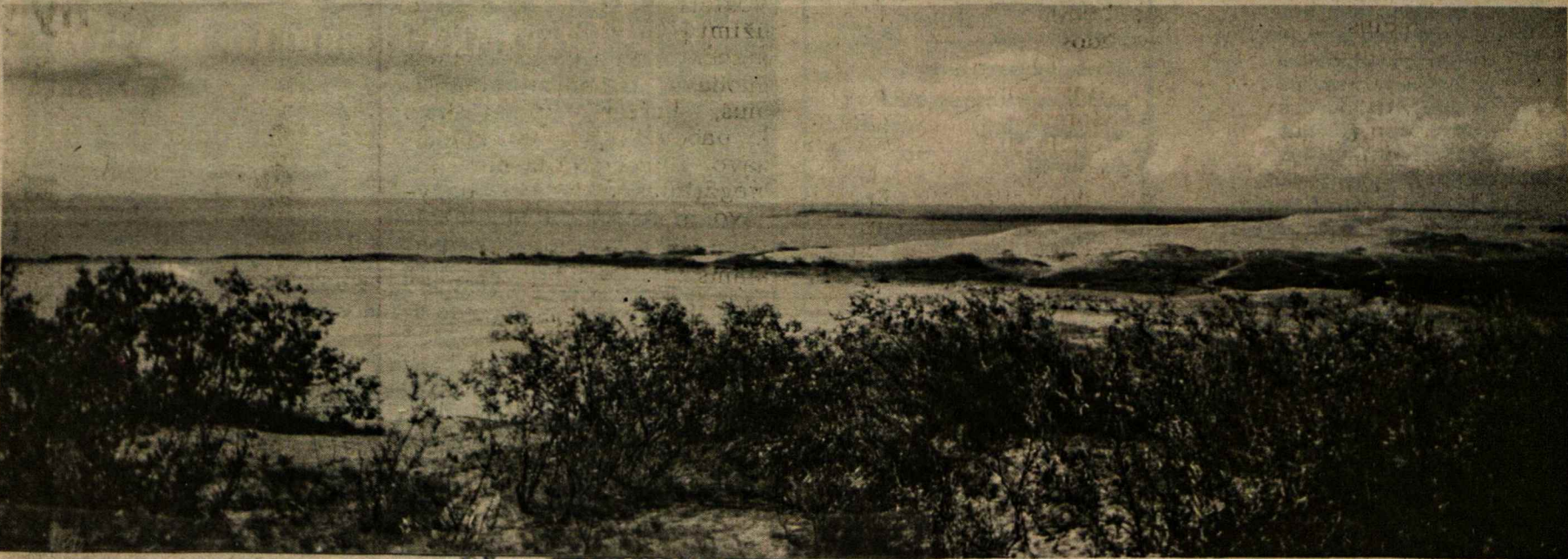

Vilnius, Šv. Onos bažnyčia.

glėbiuose, liepos, ažuolai, beržai... Aišku, kad vienas iš svarbiųjų planų buvo užlipti į Gedimino pilį ir pa-liesti trispalvės kotą, pasidžiaugti nepaprasta panorama iš viršaus žvelgiant. Kitas pritrenkiantis vaizdas buvo - požemyje, kur vyksta Žemutinės pilies kasinėjimai. Linksni studentai darbavosi su kastuvais, o įėjus į vidų ir nusileidus į gilumą, pagavo neišsakomas vaizdas: lyg vandeniui susigėrus, išnirtų kažkokie pilkais povandeniniais koralų telkiniais apaugę akmenys, lyg šventovės povandeninės uolos, arba pirmykščiuųjų uolienų bokštai ir bokšteliai. "Kokį nepaprastą spektaklį čia būtų galima pastatyti tokiose natūraliose dekoracijose!" - šmėkstelėjo mintis. O viename šone pamatėme montuojant medinius suolus publikai. Dirbantis, labai gerai nusiteikęs, architektas sakė, jog čia akustika nepaprasta ir visi muzikantai tik ir svajoja, kaip gera būtų čia grotili. Ir tikrai, jau numatyta specialiems koncertams ši vieta. Galia, kad neteks išgirsti, bet gal dar gros kitą meta... ar dar kitą...

PARLAMENTO RŪMAI - moderniškai, imponuojantys. Apėjome ir paliktuosius nuo įsimintinos Sausio 13-tosios barikadų simbolinius luitus, spygliuotų vielų ritinius. Kopyltženklus dienos, kai tauta nesvyravo ir išdrįso būti savimi. Aušros Vartus rengėsi aptvarkyti, laukiant Popiežiaus vizito. Gatvė rausiama, nes reikia išlyginti griovius. Prie namų sienų prisiglaudusios sėdėjo kelios moteriškės. Atrodė labai liūdnai, nors tiesioginiai išmaldos neprašė. Pora jų gal meldėsi, kitos sėdėjo galvas nuleidusios. Viena jų pakėlė akis į mane praeinant- vargšės veidas išpurtes, išvagotas melsvomis gyslelėmis...Nieko nesakė. Padėjau šalia jos pinigą. Buvo dar tokia ne labai sena. Nulėido galvą.

Laukėme autobuso ant kampo, kuriame buvo įsitaisiusi daržovių, vaisių ir laikraščių parduotuvė. Du vaikai- 11-12 metų sustojo. Apžiūrinėjo ant gatvėje padėtų staliukų vaisius. Pauostė. Vėl padėjo. Pardavėja pasilenkė pasiimti kažką nuo žemės. Čiupo vaikas didelį obuolį ir pasišokėdamas nubėgo. Negi vysiesi.

GARSI, TĖVYNEI IR TAUTAI NUSIPELNIUSI RĖZŲ GIMINĖ

1629 metais Karaliaučiuje per maro epidemiją mirė Jonas Rėza, Karaliaučiaus lietuvių parapijos kunigas, Jono Bretkūno Biblijos rengėjas, lietuvių literatūrinės kalbos pradininkas, lietuviškosios raštijos puoselėtojas. Jis buvo gimęs 1676 m. gegužės 25 d. 1840 Karaliaučiuje mirė Martynas Liudvikas Gediminas Rėza, istorikas, literatas, Mazosios Lietuvos lietuvių kultūros ir visuomenės veikėjas.

Liudvikas Rėza gimė 1776 m. sausio 9 d. Kuršių nerijos Karvaičių kaime (2 km. nuo Preilos). Mirus tėvams, Liudviką pasiėmė tolimas giminaitis, Rasytės paštininkas Bemas. Devynerių metų sukakusį pasiėmė Kaukėnuose gyvenantis lietuvių raštijos puoselėtojas K.D. Vitikas. 1771 m. L. Rėza priimamas į Karaliaučiaus miesto Lebe-nichto betručių namus ir lanko Lebenichto lotyniškąją mokyklą, pats moko kitus vaikus. Jau 1794 m., kaip labai gabus mokinytis, pasiunčiamas į Karaliaučiaus universitetą. Šalia teologijos studijavo Antikos kalbas, filosofiją, istoriją, retoriką. 1798 m. gavo stipendiją ir nemokamą kambarį, leidimą privačiai mokyti. 1799 m. baigė universitetą. Kurį laiką dirbo mokytoju, o 1800 m. tapo Karaliaučiaus igulos pamokslininku. 1807 m. apgynė filosofijos daktaro disertaciją "Apie šventųjų knygų moralės aiškinimą pagal Kantą" ir privatdocento teisėmis universitete pradėjo destyti Rytų kalbas ir teologiją. 1810 m. tapo extraordinarinium profesoriumi, paskiriamas Lietuvių kalbos seminaro, veikusio prie universiteto, inspektorium, nuo 1818 m, - direktorium. 1811 m. priimamas į Karaliaučiaus mokslinę draugiją.

Eidamas brigados pamokslininko pareigas, dalyvavo 1812 - 1814 m. kare. Ispūdžius aprašė 1814 m. Berlyne išleistoje knygoje. Tais pačiais metais buvodams Londone išsirutino Britanijos Biblijos draugijos 200 sv. sterlingų paramą lietuviškajai Biblijai leisti. (L. Rėza dar 1810 metais išteigė Biblijos platinimo draugiją ir pradėjo rengti M. Liuterio Biblijos naują vertimą). Senąjį Testamentą L. Rėza išleido 1816 m., o naująjį - 1824, 6000 egzempliorių tiražu.

Pasitraukęs iš kariuomenės pamokslininko pareigų, atsidėjo mokslinei veiklai: 1819 m. tapo Kuršėnų literatūros ir meno draugijos nariu, 1819 m. gavo teologijos daktaro laipsnį, 1819-1840 m. su pertraukomis ėjo Teologijos fakulteto dekanu pareigas, o 1820 - 1831 m. su pertraukomis - universiteto rektoriaus pareigas.

L. Rėza buvo kuklus, drovus žmogus, tačiau atkaklaus būdo. Dar studentaudamas ėmė kurti eiles (1809 išleido vokiškai rašytos poezijos rinktinės "Prutena" pirmąją dalį o 1825 m. - antrąją), parašė romantišką baladę "Ona ir Vytautas", epinį eilėraštį "Balgos griuvėsiai" (vokiečių kalba) ir eilėraštį lietuvių kalba "Šimtuosius jau metus saulelė tekėjo ir leidos". Kai 1809 m. universiteto kuratorius nutarė uždaryti Lietuvių kalbos seminarą, L. Rėza pasipriešino ir seminaras liko gyvuoti.

1817 m. jis kreipėsi per spaudą į visuomenę, prašydamas siųsti jam lietuvių liaudies dainas ir neskelbtus lietuvių literatūros kūrinius. Tuoj po to J. Jordanas atsiuntė K. Donelaičio "Pavasario linksmybių" ir "Vasaros darbų" originalus, J. H. Holfeldas - "Rudens gėrybių" ir "Žiemos rūpesčių" nuorašus. L. Rėza atsisaukimu "Lietuvių literatūros bičiuliams" paskelbė "Metų" prenumeratą (jis sugalvojo ir pavadinimą), išvertė į vokiečių kalbą ir savo lėšomis išleido (1818 m. birželio mėnesį) abiem kalbomis. Šią poemą Rėza laikė lietuvių tautos skydu nuo germanizacijos.

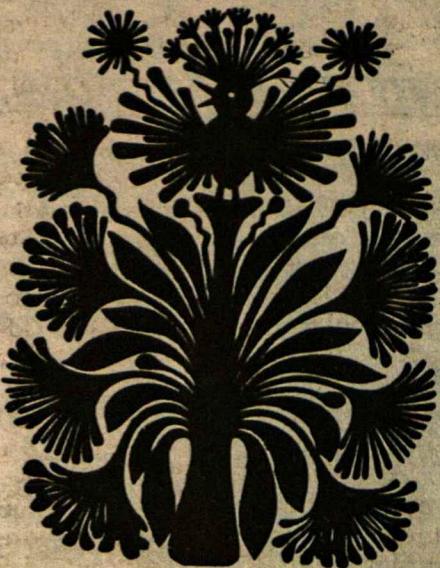
1820-1825 m. sudarė ir išleido lietuvių liaudies dainų rinkinį. Rinkinyje buvo 85 dainos su vertimais į vokiečių kalbą ir 7 melodijos. "Metus" ir rinkinį "Dainos" išgijo žymiausios Europos mokslinės bibliotekos. Iš jų mokėsi ir Marijampolės gimnazijos mokiniai. 1824 m. L. Rėza išleido Ezopo (106) ir K. Donelaičio (6) pasakėčias. Prieš mirtį L. Rėza paskyrė lešų studentų bendrabučiui pastatyti. Po jo mirties biblioteka išparduota, o rankraščiai sudėgė Antrojo pasaulinio karo metais.

L. Rėza plaidotas prie Brandenburgo vartų buvusiose Knypavos (Katedros) kapinėse. Jos neišliko. Paskutinę L. Rėzos kapo nuotrauką prieš pat karą padarė Kauno universiteto profesosius Juozas Eretas. Manfredas Volodka.

(Iš KAUNO LAIKAS, nr. 165)

Kuršių Neringoje.

Gintaro Nagio nuotraukos

Julijos Daniliauskienės karpinys

Lietuvių Namų Žinios

● LN rugsėjo 26 d. sekmdienio popietėje dalyvavo 175 žmonės. Svečių knygoje pasirašė Lietuvos Televizijos "Panorama" filmuotojų grupė iš 4 žmonių. Taip pat svečiavosi Pasaulio Lietuvių Šaudymo Varžybų dalyviai. Iš Lietuvos sportininkų svečių knygoje pasirašė 3 iš Vilniaus, 4 iš Kauno, po 1 iš Akmenės ir Naujosios Akmenės. Iš JAV varžybose dalyvavo ir svečių knygoje pasirašė J.Šostakas iš Detroit'o. Iš Kauno- 1 viešnia.

Svečius supažindino ir pranešimus padarė LN Valdybos pirm. Vyt.Kulnys.

● Spalio mėn. 3 d., sekmdienį LN-se paskaitą "Lietuvos ekonomika ir ryšiai su Vakarais" skaitė ir klausimus atsakė Lietuvos Užsienio Reikalų Ministerijos techninės pagalbos skyriaus vedėja dr.Jolanta Kriškoviečienė.

Šiuo metu begilinantieji studijas York U-te, Klaipėdos U-to prof. Vytautas Jusčius ir Vilniaus U-to dėstytojos Vilija Kostelnickienė bei Dalia Kriščiūnienė taip pat dalyvavo šioje paskaitoje ir diskusijose.

● Kanados Lietuvių Muziejuje Anapilyje vyksta eilė naujų parodų. Lankymo valandos: sekmdieniais nuo 10:15 val.r iki 8 val.v.; pirmadieniais- nuo 1 val.p. iki 10 val.vakaro.

Malniai kviečiami visi!

● Rudeninė Kapinių Lankymo Diena bus spalio mėn. 31 d., sekmdienį. Mišios aukojamos Lietuvos Kankinių Šventovėje 3 val.p.p.

Autobusas kapinių lankymo pamaldoms važiuos nuo Islington metro stoties. Anapilin 2:30 val.p.p. o nuo Anapilio atgal- 5:30 val.p.p.

Tą dieną Anapilio Parodų salėje KLKM D-jos Toronto skyrius rengia parodą, joje dalyvaujant

Ilgametis LN Vyrų ir Lietuvių Namų parengimų baro bufeto bilietėlių pardavinėtojas Bronius Mackevičius LN Užgavėnių karnavalo metu. Nuotr. A. Stanulio.

su savo darbais keramikai Valentina Balsienei, kuri išstatys ir sidabro bei aukso dirbinius. Kartu vyks ir Vytauto Maco paveikslų paroda.

● PRISIKĖLIMO P-joje suorganizuotas varietų daiktų ir drabužių išpardavimas rugsėjo 29 ir 30 d.d. buvo sėkmingas. Visos lėšos paskirtos labdaros darbams.

● LIETUVIŲ EVANGELIKŲ IŠGANYTOJO PARAPIJA

švęs Padėkos šventę ir Moterų Draugijos 40 metų veiklos sukaktį š.m. spalio mėn. 17 d., sekmdienį Toronto Lietuvių Namuose. Meninę programą atliks Toronto Vyrų Choras ARAS.

Sekmdieniais pamaldos vyks įprastu laiku, dalyvaujant kun. P.Diliui.

Iš Lietuvos gautas vyskupo Kalvano ir visų kunigų Lietuvoje sveikinimas Išganytojo Parapijai per vyskupą H.Dumpį.

● Toronto Miesto Savivaldybė praneša, kad nukritę medžių lapai gali būti stumiami į gatvių pakraščius, pradedant spalio mėn. 1 d. ir baigiant lapkričio mėn. 30 d. Galima surinkti lapus sudėti į permatomus plastikinius maišus ir padėti išvežimui.

rugsėjo 18-19 dienomis į Jaunimo Centrą atėjo apie tūkstantis žmonių. Galima teigti, kad jeigu apie jų koncertus būtų daugiau informuojama (nuo to buvo susilaikyta, nes ansambliečiai JAV vizas gavo tik maždaug savaitę prieš išvykimą ir visą laiką vyravo netikrumas dėl jų atvykimo), žiūrovų skaičius dar būtų buvęs didesnis.

Taciau ir su maža reklama toks didelis klausytojų būrys ženklina šio ansamblio populiarumą ne tik Lietuvoje, bet ir išeivijoje. Visi, kurie šį kartą atėjo "Armonikos" pasiklausyti, nenusivylė. Daugumė atliktų dainų ar muzikos kūrinių buvo nauji, nors ir patiekti tuo pačiu "Armonikai" būdingu stiliumi. Tai jų privalumas.

Ansamblio 11 žmonių kolektyvas išlikęs dar iš ankstesnių kelionių į Ameriką. Tik aktorius T. Vaisietos nematėme antrame šio ansamblio vizite (jis buvo tik pirmąjį kartą), tačiau jis, nežiūrint kad trumpai paskelbdavo atliekamų kūrinių, buvo skirtingo braižo, negu pats ansamblis ir jo programa. Akt. T. Vaisieta nepasakojo pigių anekdotų, o savo programai pasirinko gana rimtų autorių sudėtingus kūrinius.

"Armonikai" į talką atėjo keturi solistai: N.Kniukšaitė, V. Vaičiulytė, R. Kaspariūnas ir J. Valuckas. Dažnai prie jų prisidėdavo ir pats ansamblio vadovas S. Liupkevičius, o kai kuriuos kūrinius traukdavo

ARMONIKOS ANSAMBLIO KONCERTAI ČIKAGOJE

Jau trečią kartą į Čikagą atvykęs "Armonikos" ansamblis čia išgijo nemažą draugų ir gerbėjų. Tad neuostabu, kad jų paklausk

"Armonikos" ansamblio muzikantų dalis koncertuoja per 1993 m. rugsėjo 18 d. pasirodymą Čikagoje.

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8

Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414

KASOS VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 8.00 v.v.; šeštadieniais – nuo 9.00 v. ryto iki 1.00 p.p.; sekmdieniais nuo 9 v. ryto iki 12.30 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: sekmdieniais nuo 9.30 v. ryto iki 1.00 v.p.p.

MOKA UŽ:	
90-179 d. term. ind.	3.75%
180-364 d. term. ind.	4.00%
1 metų term. indėlius	4.00%
2 metų term. indėlius	4.25%
3 metų term. indėlius	4.50%
4 metų term. indėlius	5.00%
5 metų term. indėlius	5.25%
1 metų GIC-mėn. palūk.	4.00%
1 metų GIC-met. palūk.	4.25%
2 metų GIC-met. palūk.	4.75%
3 metų GIC-met. palūk.	5.50%
4 metų GIC-met. palūk.	5.75%
5 metų GIC-met. palūk.	6.00%
RRSP, RRIF ir OHOSP....	3.00%
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind.	4.25%
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind.	4.75%
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind.	5.50%
RRSP ir RRIF-4 m. term. ind.	5.75%
RRSP ir RRIF-5 m. term. ind.	6.00%
Taupomąją sąskaitą	2.75%
Kasd. pal. taupymo sąsk.	3.00%
Kasd. pal. čekių sąsk. iki...	1.75%
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk.	2.00%

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgičius iki 75% (kainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaidas (money orders) ir keliolikių čekius (traveler's cheques). Nėmame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas (valiras sąskaitas).

AKTYVAI per 55 milijonus dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

Vilnietis aktorius Tomas Vaisieta, kuris davė dailiojo žodžio vakarą 1993 m. rugsėjo 17 Čikagos Jaunimo Centre, sveikinas su poetu Kaziu Bradūnu (dešinėje).

Abi nuotr.

Ed. Šulaičio

įvairiais instrumentais. Tai J. Ališauskas, G. Butautas A. Jonušas, A. Klimas, A. Klimka. Kadangi šia sudėtimi "Armonika" jau groja daugelį metų, tai jaučiasi geras susigroijimas ir susidainavimas.

Programos metu "Armonika" atliko apie 25 nuotaukingus kūrinius. Čikagiečiai svečiams iš Lietuvos plojimų nesigailėjo, o šie, iš savo pusės, atsilygino kūrinių pakartojimu, nors pasitenkindavo tik vienu posmu. Taip pat programos pabaigoje, tiek šeštadienį, tiek sekmdienį, kelis kūrinius davė ekstr. Bendrai nuotaika per abu koncertus buvo puiki ir žiūrovai skirstėsi namo patenkinti šiuo neeiliniu pasirodymu.

Šeštadienį po koncerto svečius apdovanojo žinomas mecenatas dr. J. Adamavičius, kuris per savo atstovus įteikė dovanų pinigais ir vaistais. Sekmdienį po koncerto ansambliečiai juosta apjuosė koncertų Amerikoje organizatorę Pranę Šlutiene, kuri turėjo šį kartą daugiau rūpesčių negu praeityje. Tačiau laimingu būdu viskas gerai išsprendė ir "Armonika" jau trečią kartą pradėjo linksminti Amerikos lietuvius.

Iš Čikagos rugsėjo 22 d. "Armonika" pajudėjo Kalifornijos linkui, nes 24 d. jų laukė pirmasis pasirodymas JAV vakarinėje dalyje - Glendale, CA. Pats pagrindinis jų pasirodymas buvo per Kalifornijos Lietuvių dienas, įvykusias Los Angeles mieste, spalio 2-3 dienomis. Iš viso numatyta 14 pasirodymų.

E. Šulaitis

IDOMUS AKTORIAUS TOMO VAISIETOS PASIRODYMAS

Su ARMONIKOS ansambliu į Čikagą atvykęs Vilniaus Akademinio teatro aktorius Tomas Vaisieta patiekė programą Čikagos Jaunimo Centro kavinėje rugsėjo 17 d. vakare. Nors šį kartą žmonių nebuvo daug (turbūt, mūsų tautiečiai dar nepasitiki aktorių sugebėjimais), tačiau jo programa buvo visais atžvilgiais idomi ir nekasdieniška.

Sunku buvo tikėtis, kad vienas žmogus sugebėtų dvi valandas patraukti klausytojų dėmesį, tačiau akt. Valieta tai pajėgė padaryti, o tai jau didelis pliusas. Atrodo, kad mūsų tautiečiams reikia tokių žmonių, kaip akt. Vaisieta, kad ištikintų jog ne vien tik solistai-vokalistai, bet ir dailiojo žodžio skaitovai šios srities meistrai, vienodai gali imponuoti ir pavergti publiką.

Akt. Tomas Vaisieta pradėjo programą Donelaičiu, paskaitydamas "Pavasario linksmybės". Tada sekė ištrauka iš Vaizganto "Pragiedrulių", po to klausytojai išgirdo lyrinę pynę "Lietuviai ir giria", iš Marionio ir Baranausko posmų.

Poeziją pakeitė proza. Tai davė progą išgirsti du mūsų klasiko Vinco Krėvės literatūros kūrinius. Su dideliu įsijautimu aktorius Vaisieta perskaitė ištrauką iš "Milžinkapio", po to lyg atgaivai, išpyskino nuotaikingąsias "Silkes". Gana realistiškų, dažnai juokingų vaizdų buvo pateikta skaitytą 14 pasirodymų.

/nukelta i 7 psl...../

NESAKYKIME: "VALGYKIME IR GERKIME, NES RYTOJ MIRSIME", bet sakykime: "DIRBKIME IR PADĖKIME VIENAS KITAM, NES ŠIANDIEN ESAME GYVI KARTU".

Havelock Ellis

DRESHER INSURANCE BROKERS

Fax 233-0285 - Tel. 231-2661

3830B Bloor Street West, Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba patarnauja – V. DREŠERIS ir

RIMA (Petkutė) DREŠERIENĖ

Darbo valandos: 9 v.r. – 7 v.v., šeštadieniais – 9 v.r. – 5 v.p.p.

Profesionaliam nekilnojamo turto įvertinimui prasome skambinti tel: 233-4446

Narys "Better Business" biuro

Patarnavimas – greitas ir tikslus!

V. Dauginis – telefonai (416) 533-1121, (416) 822-7376

Lilija Pacevičienė – telefonai (416) 533-1121, (519) 853-3652

* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *

* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA – INSURANCE

Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,

1613 Bloor St. West, Toronto, Ont., M6P 1A6

(416) 533-1121 FAX 533-1122

/.....atkelta iš 6 psl./

tant ištrauką iš R. Gudaičio romano "Likimo broliai". Programos pabaigoje atliko vėl lyrinę pynę pavadinimą "Karalių pasaka". Joje skambėjo K. Grigaitytės, J. Degutytės, K. Bradūno, M. Martinaičio eilės. Šis jautriai atliktas ciklas apvainikavo akt. Vaisietos dviejų valandų programą.

E.S.

• Aktorė Laima Šulaitytė-Day, kuri su savo šeima dabar gyvena Evanstone prie Čikagos, rugsėjo pabaigoje grįžo iš Lietuvos, viesėjusi ten 3 savaites. Ji stebėjo Popiežiaus vizitą Lietuvoje, domėjosi teatru. Savaitę laiko praeidavo Klaipėdoje, kur nemaža bendravo su Klaipėdos Dramos teatro vyr. režisiorium P. Gaidžiu bei kitais teatralais. Laima yra kviečiama vaidinti tame teatre vienam sezonui. Ji yra Čikagos "Vaidilutės" teatro viena iš pirmųjų aktorių bei buvusi režisiorė. Kaip žinome, šis teatras spalio 31 d. Jaunimo Centre pasirodys su nauja premjera P. Vaičiūno "Nuodėmingu angelu", režisuojant teatralę iš Vilniaus - I. Leonavičiūtę.

• "Jėzau, Tu mano gyvybė" vardu komp. VI. Jakubėno religinių giesmių rinkinys jau pasirodė Lietuvoje. Leidinio pratarmėje taip sakoma: "Šis rinkinys skirtas Vlodo Jakubėno 90-čiui pažymėti, o taip pat ir šio kompozitoriaus kaip evangeliko reformato įnašui į lietuviško choro istoriją pažinti. Rinkinys tik Lietuvos reformatų bažnyčios giedojimo praktikai, koncertiniam atlikimui ir Mažosios Lietuvos muzikines kultūros istorija besidomintiems".

Šios VI. Jakubėno giesmių harmonizacijos pirmą kartą Lietuvoje nuskambėjo 1992 m. gruodžio 13 d. kuomet buvo minima kompozitoriaus mirties sukak-

tis, o netrukus po to buvo padarytas šios programos įrašas, kurį ruošiamasi išleisti modernių "diskų" formoje.

• Čikagos "Vaidilutės" lietuvių teatras yra vienas iš dviejų JAV -se gyvuojančių lietuvių scenos vienetų. Jis, nors ir be didesnės reklamos, gyvuoja jau septinti metai. Spalio 31 d. Čikagos Jaunimo Centre įvyks pirmoji šio teatro premjera, suvaidinant labai retai kur statytą ir matytą P. Vaičiūno melodramą "Nuodėmingą angelą".

BALZEKO MUZIEJUS PRANEŠA

Jau penki metai kai Balzeko lietuvių kultūros muziejuje yra dėstoma lietuvių kalba suaugusiems, visiškai nemokantiems lietuvių kalbos. Šie kursai užtrunka šešias savaites ir stengiamasi išmokyti pačių pagrindinių lietuvių kalbos taisyklių ir supažindinama su mūsų papročiais. Muziejaus aplinka tam labai tinkama. Čia studentai pirmą kartą pamato mūsų sesių austas juostas, gintarus ir senąsias knygas. Šiais metais pamokos prasidės spalio 2 d. 11 val. rytą, šeštadienį. Kviečiame tėvus, vaikus ir vaikaičius, kurie domisi lietuvių kalba, drauge pasimokyti. Galėsite visi kartu išdomiai praleisti laiką besikalbėdami lietuviškai.

Skambinti muziejaus telefonu (312)-582-6500 Gailutei Valiulienei.

• ŠVIETIMO TARYBOJE galima gauti įvairių knygelių, kurios suskirstytos pagal mokinių amžių, jų pajėgumą. Knygas galima gauti arba kreipiantis į lituanistinių mokyklų vedėjus, arba tiesioginiai į Švietimo Tarybos pirmininkę R. Kučienę, adresu: Lithuanian Educational Council Inc., 13648, Kickapoo Tr., Lockport, IL, 60441, tel: (708) 301-6410.

Ten pat galima užsisakyti ir vienintelį išeivijoje leidžiamą vaikų žurnalą EGULTE.

ly kalbos vertėju Ontario provincijos teismams. Taipgi vokiečių ir anglų kalbų vertėju dirba Kanados federacinės valdžios įstaigose. Vertėjo patarnavimus atlieka ir privatiems asmenims.

MIRĖ DAINININKĖ PRUDENCIJA BIČKIENĖ-JOKUBAUSKIENĖ

Gimusi 1920.II.6 d. Meškiūčių valsčiuje, Šiaulių apskr., Prudencija augo Radviliškyje. Specialus

traukinys kasdien iš Radviliškio į Šiaulius atveždavo ir parveždavo triukšmingai klegančias mergaites ir berniukus, lankančius Šiaulių gimnazijas ar Mokytojų seminariją. Prudencija buvo jų tarpe. Baigusi Mokytojų seminariją 1939 m. ji išstojo Vilniaus konservatoriją mokytis dainavimo. Lietuvą okupavus Sovietų Sąjungai, atsidūrė Vokietijoje ir 1948 m. baigė Haendelio konservatoriją Munchene.

1949 m. su vyru Vytautu Bičkum ir tėvais atvyko į Ameriką, apsigyveno Indiana Harbor, prie Čikagos. Čia, kad ir fizinių darbų dirbdama, rado laiko palaikyti ir toliau lavinti balsą pas Čikagos mokytojus, jų tarpe ir pas gerą balso pastatymo žinovą Joną Butėną. Vėliau, laimėjusi konkursą, išvyko metams į Italiją toliau tobulintis dainavime. Deja, neliko jos balso išrašo rimtesnėje studijoje, išskyrus duetų plokšteles su Sofija Adomaitiene.

Velionė palaidota iš Lemonto Lietuvių Centro koplyčios, Šv. Kazimiero Lietuvių kapinėse.

(Iš "Eglutė", 1993, rugsėjis)

KIŠKIO PROTAS

Afrikiečių pasaka

Kartą kiškis atėjo prie Dievo sosto ir žemai nusilenkė. - Aukščiausias Teisėjau, - tarė kiškis. - Turiu prašymą.

Dievas pasilenkė prie kiškio ir maloniai nusišypsojo. - O ko tau trūksta, kiškeli?

- Proto, - atsakė kiškis. - Visi man sako, kad esu kvailas. Ir pats matau, jog proto ne daug turiu. Gal galėčiau, Aukščiausias Teisėjau, man padėti?

- Gerai. Bet pirma prirink į arbūzo butelį žvirblių ir tada ateik.

Kiškis nuėjo prie upelio kranto, atsisėdo ir susimąstė. Diena jau baigėsi. Didelė raudona saulė leidosi vakaruose. Nebuvo daug laiko atlikti Dievo duotą uždavinį.

Žiūri kiškis: atskrenda daug žvirblių. Jie nusileidžia prie upelio atsigerti, pailsėti. Žvirbliai sokinėja, čirškia. Vieni maudosi, kiti geria.

- Dabar jau laikas! - staiga nusprendė kiškis. Jis pašoko nuo žemės, ėmė vaikščioti upelio krantu ir pats su savim kalbėtis.

- Taip, gal... O gal ne. Na, kaip nors. Bet ne, tikrai ne, - taip kalbėjo kiškis.

Nustebę žvirbliai žiūri į kiškį ir klausia: - Kas atsitiko, kiški?

- O, aš tik galvoju. Galvoju, ar jūs visi sutilptumėt mano butelyje, ar ne...

- Sutilpsime! Aišku, kad sutilpsime, - atsakė žvirbliai. - Mes tokie maži, o butelis didelis.

Kiškis atkišo butelį, ir žvirbliai vienas po kito sulindo. Kai butelis buvo pilnas, kiškis greitai užkimšo. Patenkin-tas nubėgo pas Dievą.

- Aukščiausias Teisėjau, štai! - ir parodė butelį pilną žvirblių.

- Oho! - tarė Dievas. - Matau, kad tau nereikia daugiau proto. Jei būtum dar gudresnis, visą pasaulį apvers-tum aukštyn kojom.

ottawa

• VYTAUTAS ČUPLINSKAS, KLB-nei uždarius savo įstaigą Ottawoje, sugrįžo į Torontą.

Ottawoje jam buvo surengtos gražios išleistuvės, apgailestaujant jo išvykimą. Ottawos LB-nės pirm. S.Balsevičienės namuose.

Ta pačia proga buvo atšvęsta ir Rusijos kariuomenės išvedimas iš Liet-

vos.

Ottawos Televizijos stoties reporteris pobūvį nufilmavo ir visos iškilmės buvo parodytos televizijos programoje.

Vyt. Čuplinskas savo pareigas atliko labai gerai, kai kritiškai Lietuvai laiku palaikė ryšius su federacinio parlamento nariais ir Užsienio Reikalų Ministerija.

montreal

ŠAUNIOSIOS SUVALKIETĖS 65-TASIS GIMTADIENIS

Su nauju rudens sezonu, po ilgų vasaros atostogų, pagyvėjo ir Montrealio lietuvių gyvenimas. Štai, rugsėjo mėn.25-ios šeštadienio vakare gausus būrys (apie 79 žmonės) susirinko me Aušros Vartų Parapijos salėje atžymėti veikliosios Aldonos Virbickaitės-Vaičekauskienės 65-tąjį gimtadienį.

Pokylis buvo pradėtas solenizantei su savo vyrų įžengus į salę, kur prie puikiai paruoštų stalų laukė kviestiniai svečiai su Aldonos šeimos artimaisiais. Suskambėjo melodijų pynė iš jaunų Remeikio meistriškai valdomo akordeono, palydint techniniam orkestrui.

Prie ilgojo stalo susėdo Aldona Vaičekauskienė su šeima bei AV P-jos kleb. kun. J. Aranauskas, SJ. Pastarąjį sukalbėjus tradicinę stalo palaiminimo maldą, prasidėjo vaišės. Gera tarnyba apkrovė stalus skaniais, karštais patiekalais. Netrukus scenoje pasirodė Aldonos dukra Laima Pelletier. Ji, čia Montrealyje užaugusi moteris, vis dėlto sugebėjo lietuviškai paskaityti gana ilgą ir išsamų savo motinos gyvenimo aprašymą, pradedant nuo jos gimtosios Suvalkijos iki šių dienų. Po šio dukters skaitinio buvo sugiedota tradicinis "Ilgiausių Metų", kurį sekė galingas tris kartus "VALIO"!.

DEKINGA IR MONTREALIEČIAMS

Lietuvoje yra leidžiamas žurnalas MŪSŲ SODAI. Jame, tarpe įvairių straipsnių, daržininkams, sodininkams, bitininkams, gėlininkams ir bendrai ūkininkams, yra atspausdintas ilgokas, nuotraukomis iliustruotas straipsnis "Pavasaris Kanadoje". Jo autorė prieš pusantų metų ir Montrealyje pabuvojusi vilnietė, tada biologijos mokslų kandidatė Danutė Dainauskaitė. Iš jos aprašymo matosi, kaip ji viską atidžiai stebėjo ir išdėmėjo. Apie Montrealį rašo, kad, aplankiusi gėlynus ir apžiūrėjusi augalus bei sėklas, suprato, "kad daug ko mes turime pasimokyti", ir toliau:

"Reikėjo gana ilgo laiko (net metų) tam, kad geriau suvokčiau, įvertinčiau tuos išpūdžius, kuriuos patyriau viešėdama Kanadoje. Taip viskas netikėta, nes visa tai, ką ten pamatčiau, išgirdau, sužinojau, sukurta žmogui, jo laimei, patogumui, dvasiniam ir fiziniui komfortui.

Žinoma, didžiausia vertybė kelionėje po Kanadą buvo bendravimas su žmonėmis, Lietuvos išeiviais, jų vaikais ir vaikaičiais. Bendraudama su jais, buv-dama įvairiuose renginiuose, vežiojama po Montrealį, Otavą, Torontą, aš įsitikinau, kad Kanadoje gyvena Kalvarijų gt.62. nuoširdūs, jautrūs, garbingi

Tolesnėje programoje Aldona Vaičekauskienė sveikino Aug. Mylę - L.K. MINDAUGO Šaulių Kuopos vardu, J.Šiaučiulis sveikino VILNIAUS Šaulių Rinktinės vardu. Pažymėtina, jog solenizantė Aldona daugelį metų priklausė Montrealio Jūrų Šaulių NERINGOS Kuopai.

Pokylis vyko labai jaukioje atmosferoje. Patiekalai sekė patiekalus, o dar ir ilgas stalas, aprautas visokiaisiais tortais ir pyragaičiais. Priedo, dar gana turtingas baras. Tokiu būdu, esant tokiai kaloringai antplūdžio gausai, teko jas "naikinti", šokant prie geros jaunų J.Remeikio muzikos. Jis, reikia pasakyti, labai sumaniai parinko daug puikių melodijų iš mūsų "vyresniųjų" jaunystės laikų, kaip pav. "Lili Marlene", ir daugelį kitų. Buvo ir "Conga" tipo šokių, kuriuos labai išmoningai pravedė šaulių kuopos vyrai.

Įpusėjus pokyliui, mieloji solenizantė Aldona su vyru aplankė kiekvieną svečių stalą, asmeniškai padėkodama ir parodydama savo šaunias dovanėles, kurios buvo nupirktos iš svečių sudėtųjų lėšų.

Taip maždaug praėjo vėl kitas, labai smagus, subuvimas. Baigiant, norisi pridėti nuo savęs: linkime Tau, jaunatviškoji Aldona, dar daug, daug kitų gimtadienių! Linkime, kad visuomet būtumėi taip žavi, draugiška ir jaunatviška, kaip dabar. O tokia Tu tikrai esi! D.N.B.

pasitikintys mumis ir gero mums linkintys tautiečiai,

...Lenkiu galvą tiems lietuviams, kurie mane pasitiko Mirabel aerouoste, globojo, išlaikė, vežiojo po muziejus, koncertines sales, bendravo, vaišino ir apdovanojo. ...Daugelis iš jų gali būti Jūsų giminės ar pažįstami. Tai Montrealio lietuvių bendruomenės nariai: p.Genė Gedvilienė, jos dukterė Lilija ir anūkelė Jūra, p.Regina ir Linas Urbonai, p.Elena ir Ansas Lymantai, p.Eugenija ir Julius Grybaitis, p.Genė ir Jonas Zabiellauskai, p.Valė Viliušienė, p. Bronė Makauskienė su vyru, p.Feliksas ir Stasė Valiai (iš White Rock, Britų Kolumbija) ir Toronto lietuvių bendruomenės nariai p.Birutė ir Alfonsas Juozapavičiai, jų dukros Danguolė, Dainora ir Gabija(Petrauskienė) bei vaikaičiai Aras ir Vilija. Prisimenu Montrealio literatų būrelį ir Akademinio Sambūrio narius. Didžiuojuosi ir gėriuosi jumis.

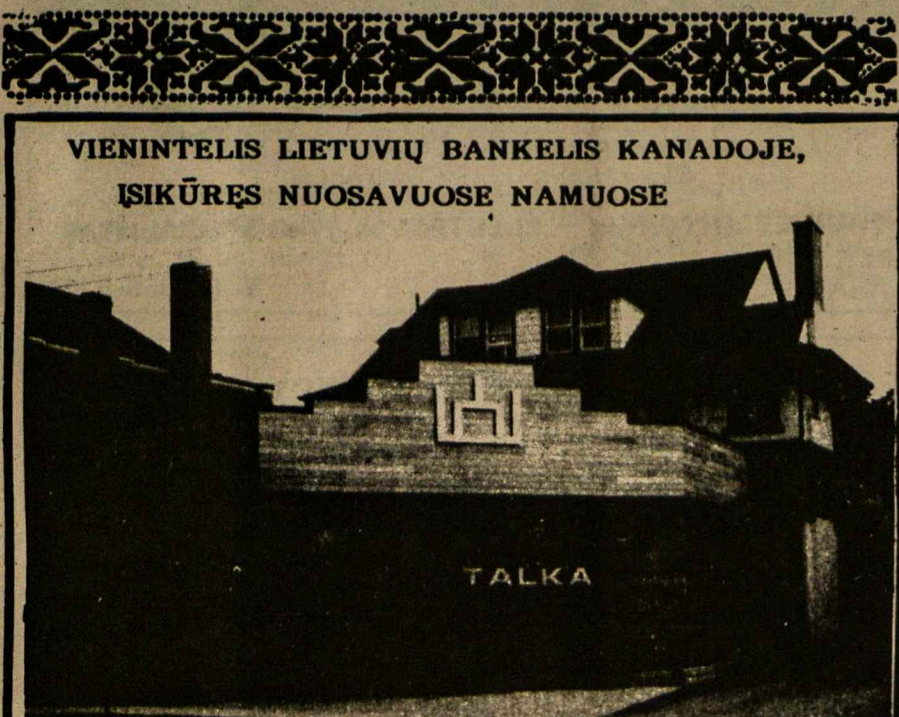
Ir jai, Danutei Dainauskaitėi AČIŲ už darbštumą, ir meilę augalams bei rimtą ruošimąsi dirbti savo Tėvynei.

Visi linkime jai geros sėkmės. b.

MŪSŲ SODAI, mėnesinis žurnalas, 2005 VILNIUS, Kokia kaina - nepažymėta.

hamilton

• RIMAS BAGDONAS, baigęs tarnybą Dofasco plieno įmonėje, inžinerijos skyriuje, yra paskirtas ang-

"TALKA", LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, HAMILTON, Ontario L8M 1L6

TEL: 544-7125

AKTYVAI PER 37 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:

kasd. pal. čekių sąsk. iki 2.75%
santapas 2.25
kasd.pal.taupymo s-ta 1.75%
90 dienų indėlius 4%
1 m. term. indėlius 5%
1 m. term.ind.mėn.pal. 4.50%
3 m. term.indėlius 5.25%
5 m. term. indėlius 6.25%
RRSP ir RRIF (pensijos) 2.75%
RRSP ir RRIF 1 m. 5%
RRSP ir RRIF ind. 3 m. 5.25%
RRSP ir RRIF ind. 5 m. 6.25%

IMAME UŽ:

asmenines paskolas 12.25%
nekiln. turto pask. 1 m. 7%
nekiln.turto pask. 3 m. 8.25%

Nemokamas čekių ir sąskaitų apmokėjimo patarnavimas.
Nemokama narių gyvybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2.000 ir asmeninių paskolų drauda iki \$25.000.

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"
Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais - nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais - nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais - nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais - nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto.
Lėpos-rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta.

GUY RICHARD
ROOFER — COUVREUR
7725 George LaSalle
Geriausias patarėjas ir darbo atlikėjas stogdengys GUY RICHARD, kuris jau seniai aptarnauja lietuvius. Darbą atlieka sąžiningai ir prieinamomis kainomis. Stogo dengimui ar taisymui skambinkite: 364-1470

LAIDOJIMO ĮSTAIGA
FUNERAL HOME
J.F.Wilson & Sons Inc.
123 Maple Blvd., 5784 Verdun Ave.
Chateauguy, Que., Verdun, Que.
Tel: 691-4763 Tel: 767-9956
Modernios Kopyčios

MIRUSIEJI:

● **ADOLFAS JURJONAS**, 82 m. amžiaus, mirė rugsėjo mėn. 13 d.

Palaidotas Lietuvių Šv.Jono Kapinėse, Mississauga, Ont.

Liūdi žmona **LIONĖ**, duktė **REGINA** ir giminės ir draugai.

● **PETRAS /PETER/ PETRAUSKAS**, 85 m., mirė. Liko žmona Mary, du sūnūs, duktė Aldona Čičinskienė su šeima, trys vaikaitės ir giminės Lietuvoje. Palaidotas iš Šv.Kazimiero P-jos bažnyčios Mount Royal kapinėse.

● **PETRAS VERYKIS**, buvęs montrealietis, šią vasarą praleidęs Lietuvoje, nutaręs ten apsigyventi, mirė ir palaidotas Lietuvoje.

Užuojausia mirusiųjų artimiesiems.

● Vilniaus Radijo pranešimai nuo rugsėjo mėn. 26 d. girdimi 7150 kHz dažniu 8 val.vakaro.

Iki Kanadoje bus atskuti žiemos laikui laikrodžiai viena valanda atgal, Vilniaus pranešimų reikia klausytis 7 val.vakaro.

● Kalėdinių paplotėlių jau galima gauti AV P-jos zakristijoje arba klebonijoje.

PAGERBDAMI MIRUSIŲ, KANADOS LIETUVIŲ FONDUI AUKOJO:

● **ALBINO BARŠAUSKO** mirties metinių progą po \$ 25 - G.L.Balaišiai, D.B.Staškevičiai; po \$ 20 - I.K.Andruškevičiai, J.Gražys, M.A.Joneliai. VISIEMS nuoširdžiai dėkoja K.L.F.

HONEY FOR SALE !
Direct from the beekeeper. \$1.20 per pound.
Delivery could be arranged too! Please call:
Tel: 982-3780.

Dr. PHILIP STULGINSKIS
Dental Surgeon
Dantų gydytojas-Chirurgas
8606 Centrale, (kamb.45 Av.)
Suite 209, LASALLE, Qué.
H8P 1N5; tel:364-4658

Dr. MICHEL HUYNH
Dantų Gydytojas-Chirurgas
(huv.dr. J.MALIŠKOS biuras)
1440 St.Catharine St., W.
Suite 701 Tel:866-9297
Montreal, P.Q. H3G 1S5

M. CUSSON VAISTINĖ
7635 Central St., Ville LaSalle, P.Q. H8P 1L2
Atidaryta kasdien nuo 9-10 v.v.
Šeštadieniais nuo 9 - 9:30 v.v.
Sekmadieniais: nuo 10- 9:30 v.v.
Tel.: 366-9745 ir 365-0505

ROYAL VICTORIA HOSPITAL, Tel: (514)-842-1231,
687 Pine Ave, West, Ext. 1663
Montreal, Que. H3A 1A1

H.J. ADOMONIS, M.D., C.M.
4589 Park Ave., Tel: (514)-842-9211.
Montreal, Que. H2V 4E4

Dr. A.S. POPIERAITIS
B.A. M.D. MSc. L.M.C.C. F.R.C.S. (c)
MEDICAL ARTS BUILDING
1538 Sherbrooke St. W. Suite 215, Montreal,
Qué. H3G 1L5 Tel.: 931-4024

Advokatas ROMAS IŠGANAITIS
822 Ile de France, St.LAMBERT, Qué, J4S 1T7,
tel: 465-1538
arba
8606 Central str., kamb.205, LASALLE, Qué, H8P 1N5,
tel:364-4282

Notarė
RŪTA POCAUSKAS - RUDINSKAS
L.L.L. D.D.N.
1155 rue Metcalfe, Suite 1143,
SUN LIFE BUILDING
Montreal, Québec, H3B 2V6
Tel: 871-1430 ; Fax: 871-1784

● Kristinos ir Lino Piečiai-
čių sūnus pakrikštytas AV
P-jos bažnyčioje Luko-Bro-
niaus vardais. Krikšto tė-
vai - Asta Staškevičienė
ir Gytis Niedvaras.

● Sveikatos Ministerija
primena, kad artėjant ru-
dens sezonui, sulaukusiems
65 m.amžiaus patariama
skiepytis nuo influencos,
kuri šiais metais manoma,
bus labai stipri. Pasiteirau-
kite pas savo gydytojus
arba klinikose.

MIELI SKAITYTOJAI,
Išvėdėme naują adresavi-
mo sistemą, siuntinėjant
"NL" laikraščius. Šalia
adreso yra atspausdinta
ir data iki kada užsimoke-
ta laikraščio prenumerata.
Pagal pašto potvarkį,
papildintu tarifu siuntinėja-
ma spauda tik tuomet,
kai skaitytojai yra susimo-
keję prenumeratas. Nuo
tokio skaičiaus ir duoda-
mas siuntinėjimui papigini-
mas.
Prašome nebedelsti
ir apsimokėti prenumeratas.
"NL"

● **VILNIAUS Šaulių Rink-
tinės** Kanadoje įkūrimo
25 m.sukaktis minėjimas
iš Montrealio į Torontą
buvo išvykę: J.Šiaučius,
Aug.Mylė, Ig.Petrauskas,
A.Žiukas, A.Račinskas,
P.Ražanas. Ta proga buvo
paminėta ir 5 m.sukaktis
nuo žuvusiems Už Lietuvos
Laisvę paminklo pastatymo
Anapilyje.

TRADICINIAI AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS

PIETŪS

1993 m. lapkričio mėn 7 d. po 11 val. pamaldų

Aušros Vartų parapijos salėje

- Trumpa programa
- Šilti pietūs, Baras, Loterija

AUKA \$10.-

VISI MALONIAI KVIEČIAMI DALYVAUTI

KLKM D-JOS MONTREALIO SKRYIAUS SUSIRINKIME

Pirmasis po atostogų KLKM D-jos Montrealyje narių susirinkimas praėjo gausiai dalyvaujant svečiams ir narėms.

Susirinkimui pirmininkavo Joana Blauzdžiūnienė, o sekretoriavo Bogomila Rupšienė.

Pokalbiui buvo pakvies-
ta "NL" red.Birutė Nagie-
nė. Ji pasirinko temą apie
moterų veiklos oficialų
pripažinimą politiniame
ir visuomeniniame gyven-
ime, palyginama jo vysty-
mąsi Europoje ir Lietuvoje.
prieš II-jį Pasaulinį Karą.

Susirinkusieji su įdomu-
mu išklauė kruopščiai
paruošto žodžio tuo labiau,
kad šia tema jau labai
mažai kalbama ir rašoma.

KLKM D-jos Montrealio
Sk. pirmininkė Genovaitė
Kudžmienė padarė trumpą
pranešimą apie ateinančių
mūsų organizacijos svar-
biausią parengimą - Drau-
gljos įsikūrimo šventės
minėjimą. Šiemet jis bus
tuo skirtingas, kad bus
sujungtas su kitu jubilieju-
mi- Putnamo Seselių įsikū-
rimo minėjimu. Šios Sese-
lės įsikūrė Lietuvoje prieš
75 metus spalio mėn.15
d., o Montrealyje prieš
40 metų.

Šių sukakčių minėjimo
iškilms yra pakviesta
solistė iš JAV- Rasa Kro-
kytė-Veselkienė, kuri pasi-
žymi gražiu balsu, lavinasi
toliau dainavimo mene
ir yra sėkmingai koncerta-
vusi eilėje lietuvių telkinių
Amerikoje.

Tad- rezervuokime šią
datą - gruodžio mėn. 5
d., 1993, atžymint dvi su-

kaktis- mūsų Seselių ir
KLKM D-jos Montrealio
Skryiaus.

Nijolė Bagdžiūnienė

**BUS GALIMA BALSUOTI
IR PAŠTU**

Kanados vyriausybė pa-
skelbusi rinkimų balsavimo
datą spalio mėn. 25 d.,
kviečia visus piliečius juo-
se dalyvauti.

Tie piliečiai, kurie tuo
metu būtų kelionėje arba
išvykę į kitus kraštus stu-
dijų ar darbo reikalais, ra-
ginami pasinaudoti nauja
balsavimo privilegija: isteig-
tu specialiu pašto patarna-
vimu balsuojant raštu. Tas
naujas potvarkis, vadina-
mas "Special Voting Rules".
Juo gali pasinaudoti Kana-
dos piliečiai gyvenantys už
Kanados ribų neilgiau kaip
penkerius metus ir numatę
sugrįžti toliau gyventi
Kanadoje.

Balsavimui paštu reikia
užpildyti pareiškimą (appli-
cation), kuris gaunamas Ka-
nados Ambasadoje, Konsu-
latuose ar Misijose visame
pasaulyje, arba iš Elec-
tions Canada istaigos. Prie
pareiškimo reikia pridėti
pilietybės įrodymą.

Kanados piliečiai, kurie
bus išvykę balsavimo datos
laiku, gali užsiregistruoti
iki trečiadienio, spalio
mėn. 20 dienos ir pasiimti
pareiškimus pakankamai
anksti, kad jų balsavimo
lapeliai laiku būtų prista-
tyti.

Pareiškimus galima gau-
ti ir Kanados pašto istaigo-
se arba Elections Canada
istaigose visoje Kanadoje.
Reikės pridėti savo gyvena-
mosios vietos įrodomąjį
rašą.

Išsiuntę pareiškimą, gaus

EUROPARCEL
APTARNAUJAME LIETUVĄ, LATVIJĄ, ESTIJĄ.

**NAUJA VIETA-NAUJOS VALANDOS,
TOKS PATS GERAS PATARNAVIMAS**

Nuo Gegužės 1d. mes persikeliame į naują vietą - prie Rūtos auksinio
amžiaus klubo 1450 DE SEVE. Ankstyvesnė vieta ant RUE LEGER
nebeveiks nuo Gegužės 15 d. Pakietų priėmimo NAUJOS VALANDOS
bus nuo 9.00 val. ryto iki 7.00 val. vakaro TIK TREČIADIENIAIS. Pakietų
išsiuntimas toliau bus kiekvieną savaitę.
Pakietų "pick up service" - veikia nuo pirmadienio iki penktadienio
dėl pakietų paėmimo iš Jūsų namų.

Nauja Kaina \$5.10 /kg
Siuntiniai pristatomi tiesiog į namus.
Nėra maksimumo svorio.
Minimum yra 2kg, arba \$10.00.
Trečiadieniais 9h00-19h00.

1450 rue DE SEVE, LASALLE
937-9898
SKAMBINKITE INFOR-
MACIJOS IR APTAR-
NAVIMO REIKALAIS
BET KADA - 7 DIENAS.

Vytas Gruodis Jr.

Maurice Kaplan
KAILIŲ SIUVĖJAS

- * Didelis pasirinkimas gatavų palų
- * Saugojimas vasaros laiku (storage)
- * Taisau ir remodeliuoju
- * Siuvu ir parduodu

1449 rue St.Alexandre Suite 500 A
Montreal, P.Q., H3A 2G6

Telefonai:
844-7307 ir 288-9646

TONY PHOTO STUDIO

PORTRAITS
PASSEPORT - COMMERCIAL
MARRIAGE - WEDDINGS

5220 ch, QUEEN MARY Rd.
TONY LAURINAITIS

Montreal, P.Q. H3W 1X5 Tel: 481-6608

LITAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1475 DE SEVE St. Montreal, Que. H4E 2A8
Tel: 766-5827; 766-5830
FAX: 514-766-1349.

Skyrius: 3907A Rosemont Boulevard

AKTYVAS virš \$29,000,000;
REZERVAS virš \$2,000,000

MOKA UŽ:

Certifikatus 1 m. -	5.00%	Taupymo - special.	1.75%
Certifikatus 2 m.	5.50%	Taupymo - su gyv. dr.	1.25%
Certifikatus 3 m.	6.00%	Taupymo - kasdienines	1.50%
Term. indėlius:		Einamos sask.	1.00%
1 metų	4.25%	RRIF-RRSP - 1 m.term.	5.25%
180 d. - 364 d.	4.00%	RRIF-RRSP - 2 m.term.	5.75%
120 d. - 179 d.	4.00%	RRIF - RRSP - taup.	2.00%
60 d. - 119 d.	4.00%		
30 d. - 59 d.	2.50%		

IMA UŽ:
Nekiln. turto nuo 6.50% asmenines - nuo 6.75%

Informacija apie naujausias palūkanas "Lite"

VISI BANKINIAI PATARNAVIMAI NEMOKAMI

KASOS VALANDOS:

1475 De Seve	3907A Rosemont
Pirm., antr., treč. 9.00-3.00	Pirmadieniais 10.00- 2.00
Ketvirtadieniais 12.00- 8.00	3.00- 7.00
Penktadieniais 10.00- 6.00	2.00-6.00

DĖMESIO - nuo dabar Jūsų laikraštis naujai adresuojamas.
Lipinuke yra pažymėta ir kuomet baigiasi prenumerata.
Malonėkite pranešti, jeigu yra adrese kokių netikslumų.
Dėkojame - NL"

specialių balsavimo paketą
(Voting kit) su balsavimo
lapeliu ir instrukcijomis.

Balsavimo lapelius gali-
ma siųsti paštu, per kurje-
rį ar tiesiog pristatyti
**Elections Canada in Otta-
wa** istaigai arba Kanados
diplomatiniams Misijoms ne
vėliau kaip spalio mėn. 22
d., penktadienį.

Daugiau informacijų gau-
site apie **Special Voting
Rules** skambindami nemo-
ka mu tel: 1-800-267-8683.
Tiems, kurie sunkiai girdi,
yra paskirtas tel: 1-800-
361-8935.

● Praeitame "NL" nr.minė-
tą Liudo Stankevičiaus
knygą "ŽAIDIMAI SU DEG-
TUKAIS" galima įsigyti
paskambinus autoriui tel:
669-8834.

L.Stankevičius pirmiau-
sia tą knygą buvo parašęs
ir išleidęs prancūzų kalba.
Dabar jo paties išversta
į lietuvių kalbą, yra popu-
liari ir mėgiama ieškančių-
jų pramogų laisvalaikiui.

Dėmesio -
Privataus kapitalo firma
ieško partnerių **AVALYNĖS**
gamybos srityje. Kreiptis
į firmą "ZEMUVA", Gamyk-
los g-vė Nr.33, MAŽEIKIAI,
LIETUVA.

● Susirgo Marija Gudienė
ir gydosi Queen Elizabeth
ligoninėje.

● **DEŠIMTIES DAILININKŲ**
paroda vyks iki spalio mėn.
31 d. Marie-Uguay Kultū-
ros Namuose, 6052 Monk
Blvd., netoli metro, arba
galima nuvykti autobusu
36.

Paroda veikia visas
savaitės dienas nuo 1 val.p.
p., išskyrus pirmadienį.
Antradieniais - iki 7 val.v.,
trečiadieniais ir ketvirta-
dieniais iki 8 val.v., penk-
tadieniais, šeštadieniais ir
sekmadieniais iki 5 val.p.d.

**KALBĖKIME SU SAVO VAIKAIS IR VAIKAIČIAIS VIENA
GRAŽIAUSIŲ IR SENIAUSIŲ KALBŲ - LIETUVIŠKAI!**

Maurice Electrique Ltée

Entrepreneur Electrical
Electricien Contractor

MAURICE ANTONIUK - ELEKTROS ŠILDYMO SPECIALISTAS
102A Allion
LASALLE, Que, H8P 2C5
TEL: 366-5484

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

NAMAI · AUTOMOBILIAI · PREKYBA · ATSAKOMYBĖ
3907 A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7
Tel. 722-3545; Fax: 722-3546

JOANA ADAMONYTĖ A.L.B, DONNA SVRAKA A.L.B.
PETRAS ADAMONIS C.L.B. Res: 256-5355

Greitas ir tikslus pataravimas. Pasiteiravimas neįpareigoja apsidrausti.

TEL.: (514) 767 - 4690

VINCAS PIEČAITIS

1265 LECLAIR, VERDUN, P.Q. H4H 2M4

JONAS & CÔTÉ REALTIES

NEKILNOJAMO TURTO PATARNAVIMAS

TRANS QUEBEC SIDINGS LTD

ALUMINIJAUS DURYS, LANGAI, STOGELIAI,
APKALIMAI ALUMINIUMU, PLIENU, PLASTINE
MEDŽIAGA. DARBAS GARANTUOTAS IR
APDRAUSTAS

Savininkas - Mike OSKOWICZ
3351 Belair St., Montreal, Que. H2A 2A5
Tel: 721-9496; res. 729-2446